

630. num. 9.

18.

Q. D. B. V.

DISSERTATIONE INAUGVRALI

Differentias iuris

1714 106

Romani & Germanici

IN

SUCCESSIONE

CONIUGVM

ET

DISSORTIVM LIBERORVM,

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO REGIAE DOMVS PRINCIPE AC DOMINO,

CAROLO,

PRINCIPE PORVSSIAE, CETERA,
IN FRIDERICIANA,

PRAESIDE

S. 407.

D. IOANNE PETRO LVDEWIG, ICTO,

REGI A CVRIALIBVS CONSILII, PROFESSORE IVRIVM ET
HISTORLARVM ATQVE MAGDEBVRGICI TABVLARII ARCHIVARIO,

PRO DOCTORIS PRIVILEGIO,

RITE CONSEQUENDO,

RESPONDEBIT

IOANNES WILHELMVS BLECHEN,

ALTENA WESTPHALVS.

DIE IV. MENSIS OCTOBR. CLD MDCCXIV.

HALAE MAGDEBVRGICAE,

TYPIS IOAN. HENRICI GRVNERTI, ACAD. TYPOGR

CLD MDCC XXXIX.

KONIGSBERG
UNIVERS.
ZV HALLE (9)

DISSENTIAS IUS
ROMANI & GERMANICI
SVO GESSIONE
CORPUS
DISSENTIAS IUS
ROMANI & GERMANICI
D. JOHANNES PERSO
CORPUS
D. JOHANNES PERSO

ILLVSTRISSIMO S. R. I. COMITI
AC DOMINO,
MAVRIT. CASIMIRO,
S. R. I. COMITI IN
BENTHEIM,
TECKLENBURG, STEINFVRT
ET LIMBURG: DOMINO IN RHEDA,
WEVELINGHOVEN, HQYA, ALPEN,
HELFENSTEIN: ADVOCATO HE-
REDITARIO COLONIENSI,
CETERA,

DOMINO MEO CLEMENTISSIMO,

D. D. D.

*ILLVSTRISSIME S. R. I. COMES,
DOMINE CLEMENTISSIME,*

FA PATRIS TVI, memoriae
inter principes & comites
imperii Germanici gloriosae
ac immortalis, in genitorem
meum sunt merita, ut ueniam mihi omnino
a TE pollicear, DOMINE CLEMENTISSIME, quod
opusculo huic fulgentissimum nomen tu-
um praeposui, horum beneficiorum & cli-
entelae

entelae heres, qua GENTI TVAE nos aeternum
obstrictos sentimus. IPSE enim principio
parentis mei in iuris arte usuque uires, si
quae sunt, in *orandis causis* explorauit; mox
uoluit, ut ei esset a *consiliis*; demum iudi-
cio curiali, quod Limburgi habetis, eum
praefecit *rectorem*. Ita a primis munerum ci-
uilium gradibus eundem traduxistis ad su-
preum, in quo etiam nunc perficit. Mor-
tuo certe heroe gloriosissimo, illustrissima
uidua, CHRISTIANA MARIA, a LIPPIANIS comiti-
bus oriunda, continuauit gratiam, quam
noluit cum obitu mariti emori & interire.
Ex quo enim, TVTORIO nomine, guber-
nacula tenet publicae rei uestrae: ILLA
non solum patrem meum in pristina spar-
ta reliquit, sed etiam multis adauxit no-
uis generibus beneuolentiae. Erigor ita-
que ad hanc spem, fore, ut indulgentiam,
qua parentem meum fouistis, etiam in
me continuetis, si non uirium statim pa-
ternarum, obsequii tamen fideique, uobis
pro-

probandae, heredem. Sexennium est, ex quo, iurisprudentiae discendae ergo, me contuli in Academias, primo *Coloniensem*, deinde *Ienensem*, post in *Fridericianam*, ut cursum, quem in primis incepti, absoluerem in ultima. Visum est illustri Iureconsultorum ordini, ut, post examina, quibus me in iuris studio subieci, in forensium controuerfiarum prodirem inauguralem arenam. Elegi hoc sine argumentum, quod non in legibus tantum Latii uersatur: sed etiam in quotidiano curiarum Westualiae nostrae usu. Ceterum, uti praecipuo mihi in studiis meis loco posui, quo meliorem me patriae redderem, dignum olim TVA, DOMINE, indulgentia: ita precibus meis a supremo NVMINE contendō, ut in uirtutis & gloriae auitae studiis doctrinisq;, DOMINE CLEMENTISSIME, efflorescas atque gentis TVAE, in Germaniae comitibus primariae, illustrissima maiorum TVORVM nomina adaeques, aut superes,

DEO

DEO DVCE, gloriamque eorum multis nu-
meris adaugeas. Inter comites Germaniae
uniuersae paucos reperimus, qui TVAM
gentem, si uetustatem illius, si gloriam re-
rum gestarum, si foederum, maxime con-
nubialium dignitatem, si alia plura cogita-
mus illustrium familiarum lumina, possit
aequare. Numerauit maiores TVOS inter
proceres primi ordinis in Germania aeuo
iam Carolingorum Hachenbergius. Qua
origine maiorem non habet Germanicum
imperium. Deinde in TVA non solum gen-
te uxores offendimus maximorum Euro-
pae principum: sed, qui callet TVAE do-
mus historiam, illum fugere non potest,
quod maiores TVI a sanguine oriundi sint
comitum PALATINORVM & HOLLANDIAE
principum potentissimorum, quorum me-
moriam in comitibus BENTHEIMENSIBVS, ceu
posteris indubiis, superesse scimus etiam-
nunc. Et, si iuribus gentilitiis respondis-
sent fortunae, haud dubie in nominibus ti-
tulisque

tulisque VESTRIS numeri essent plures longeque ampliores. Sed habent sua fatagentes dandumque est hoc aeterni numinis prouidentiae, in cuius rationibus euentisque est acquiscendum. Sunt tamen haec, quae excitare non solum possunt & acueri uirtutem TVAM excellique ingenii TVI uim: sed iubent etiam spem habere certissimam, fieri posse, ut, quae olim tempora VESTRIS parum prospera fuerunt, in posterum sint aequiora & rependant, quae desideratis, cum inuidendis auctibus & incrementis. Haec uota nuncupat

Illustrissimo nomini tuo

HALAE VENDOR.
PRIDIE CALENDAR.
MENSIS OCTOBRIS.
ANNO GIO IDCC XIV.

obsequio cultuque

addictissimus humillimusque cliens

IOAN. WILHELM. BLECHEN,
ALTENA WESTPHALVS

DISSERTATIO INAUGVRALIS,
DE
SVCCESIONE LIBERORVM
EX MATRIMONIIS DIVERSIS,
zusammen gebrachter Kinder,
EX VSV CVRIARVM WESTPHALIAE.

CAP. I.

de SVCCESIONIS
definitione atque diuisione.

§. I.

Successio est vel personarum vel rerum. Hæc est, quando res succedit in locum rei, uti dicere soleamus, quod in uniuersalibus pretium succedat in locum rei, vel res in locum pretii, L. 22. ff. de heredit. petiti. L. 70. in fine ibique BRVNNE- num. 6. ff. de leg. 2., secus tamen ac in singularibus, ubi pretium in locum

rei non succedere dicitur, STRYK. in quest. feud. quest. 26. de feud. Impror. vid. Barbosa locupl. l. 6. 17. cap. 97. ax. 6. & argum. §. 6. Inst. de legat. Illa est, quando persona intrat in locum & jus alterius, cap. 46. de R. F. in 6to, quæ iterum diuiditur in uniuersalem, & singularem & dicitur hæc, quando quis titulo singulari in locum & jus alterius intrat, v. g. titulo emptionis, donationis, legati &c. l. 5. ff. pro emptore. Quæ successio est & manet singularis, licet uniuersitas, v. g. hereditas per eam transferatur. Hinc non transfert onera personæ, l. 2. Cod. de heredit. vendit. sed bene onera ipsi rei inhaerentia, arg. princ. f. de usu. Quia non repræsentat successor ex tali titulo personam

A

sonam

qui non obliga-
tur ex facto an-
tecessoris.

sonam auctoris sui, quemadmodum in successione uni-
uersali fieri assolet. Ad hanc successione singularis
speciem etiam referri potest ea, quæ fit per electionem,
in casibus, ubi onera & commoda honori collato cohæ-
rentia in successorem deriuari dicuntur. Licet enim
succesor hic in munere non teneatur soluere debita
prædecessoris sui, nisi ad id se obligauerit, illud tamen,
quod in officii utilitatem impensum & pro regiminis
necessitate atque incremento seu ad usum publicum
contractum, præstare tenetur PERETZ *ad titul. Cod. de
decur. n. 14. § 15.* HAHN. *ad Wesenb. de Constitut. Princip. n. 2.
verb. Princeps successori:* uti & debita a prædecessore non
exacta exigere, *l. 3. ibique BRVNEM. n. 5. cod. de susceptor.*
Quemadmodum in aliis etiam commodum sentit. Et
in specie illud, quod principi legatum, eo ante diem
cedentem defuncto, successor ex ratione, quod magis
id dignitati, quam personæ relictum esse censeatur, de-
beri, docet *text. in l. 56. ibique BRVNEM ff. de leg. 2. ubi
idem esse tradit n. 2. si priuato sub nomine dignitatis
quid legatum sit.*

§. uniuersalis
successio.

§. 2. Illa sc. *successio uniuersalis est*, quando quis suc-
cedit alteri titulo uniuersali, v. g. institutionis testamen-
tariæ vel ab intestato vel per arrogationem. Et de-
scribi potest, quod fit transitio in uniuersum jus alterius,
l. n. ff. de diuers. tempor. præscript. ubi successor omnia o-
nera & commoda personæ defuncti inhærentia in se trans-
fert & illum ita repræsentat, atque si ille ipse esset, in
cujus locum successisset, v. g. defunctum ita hæres re-
præsentat, ac si in ipso uiueret defunctus, ut non errare
mihi videar, si dicam *heres est defunctus* iuris fictione
idem operante, quod præstare solet veritas.

§. 3. Iu.

§. 3. Iure Romano successio hæc uniuersalis non poterat quibuslibet modis fieri, sed publicis legibus certi & solennes modi erant constituti deferendæ & adimendæ hereditatis. Tales erant testamentaria dispositio & successio ab intestato, quos transgredi non licebat, *L. 88. ff. de pact. §. 1. 27. ff. de R. F.* Hinc pactis de futura successione uiuentis regulariter non licebat disponere, utpote quæ haberent uorum captandæ & parandæ mortis, *l. 25. si majores C. de transact.* & liberi non essent pacti-
Quæ Germanico iure fit etiam per pacta, quod nefas apud Romanos.

onibus a reuerentia & obsequiis parentibus debitis reuocandi, quod per eiusmodi pacta fieret, quibus liberi futuræ successioni renunciafent. Quapropter compilatores juris Romani pacta hæc contra bonos mores adeoque illicita esse arbitrati sunt, *l. 61. stipulatio ff. de V. O.* Sed quia uorum illud non ex pacto ipso proficisci solet, sed per accidens & ex hominum maleuolentia, nostris moribus a iure hoc Romano recessum & usu atque consuetudine, reipublicæ coæua, receptum est, ut pactis quoque hereditas detur & acquiratur. Quæ successio extraordinaria & anomola dicitur & tertium genus heredum constituit, qui conuentionales uocantur, *COTHM. vol. 4 resp. 44. num. 37. §. seqq. STRVV. Syntagm. Iur. Civ. exercit. 38. th. 47. ibique MVLLER. in not. STRYK. de Cauzel. Contract. sect. 3. cap. 8. §. 26. in ration. decid. §. in resp. ad rar. dubit. 3. ibique extat HAHN. ad Wesenb. de heredit. petit. n. 3. §. dissert. de iure rerum concl. 26. VINN. de pact. cap. 19. n. 3. GROENEWEG. de legib. abrog. ad tit. Cod. de pact. num. 3. §. 4. MVSCVL. de success. anomal. membr. 1. class. 1. conclus. 3. n. 38.* Atque hæc pacta siue acquisitiua siue renunciatiua siue conferuatiua & dispositiua sint, moribus Germaniæ a multis sæculis inualuisse, adeo certum esse tradunt, vt

A 2

ei

ei, qui contra hæc scholastice disputat, ignoscendum & condolendum potius esse velint, quam quæ quotidiana sunt, non didicerit, & ius fori, in quo versatur, ignoret STRYK. de success. ab intest. diff. 8. cap. 12. §. 36. post COTHM. ibidem citatum. item d. diff. 8. cap. 1. §. 5. ubi dicit, pacta hæc successoria de viuentium hæreditate Germanos ante jus Romanum, in Germaniæ tribunalibus introducum celebrasse, eaque etiam post illa tempora vim suam retinuisse atque hodie non obstante iuris Romani dispositione frequentari, iisque hæreditates quotidie deferri, vid. quoque idem in usu modern. pandect. tit. de pact. §. 15. & seqq. Sed satis de synonymia definitione, & diuisione successione.

CAP. II.

de LIBERORVM

definitione ac diuisione.

§. I.

Liberorum
adpellatio sen-
sus laxioris

Liberorum nomine continentur non tantum filii & filie, sed etiam nepotes, neptes & consequenter reliqui descendentes l. 220. ff. de V. S. §. ult. Inst. quib. testam. tutor. etiam Posthumi l. 5. ff. de oper. l. 16. l. 1. §. fin. ff. de leg. præst. Qui omnes aut legitimi & naturales simul sunt, aut legitimi tantum aut naturales tantum aut denique legitimi. Legitimi & naturales dicuntur, qui ex iustis nuptiis procreantur, princ. 7. de patr. potest. & sunt vel in patria potestate constitui vel emancipati. Cui emancipationi hodie comparari solet multis in locis recepta liberorum separatio, die absonderung oder absindung der Kinder, quando liberi, certa bonorum parte

Diuisio I. a)
legitimi &
naturales

Loco emanci-
patorum
die Absonde-
rung.

te constituta, ab ulteriori successione parentum excluduntur, STRYK. *in usu modern. pand. tit. de adopt. §. 25. l. 6.* legitimi tantum sunt adoptiui, quos non natura immediate liberos facit, sed lex, quæ naturam imitatur, *l. 1. §. 1. & l. 43 ff. de adopt. l. 23. ff. de lib. & posth. hered. instit. iique iterum duplicis generis adoptiui in specie ita dicti & arrogati, l. 1. & tot ff. & inst. de adop. iisque hodie non omnino dissimiles liberi per purificationem seu unionem prolium assumpti, quam modernis moribus in locum adoptionis successisse asserunt, GAIL. *lib. 2. observ. 125. WEHNERI observ. practic. voc. Einfindschafft.* Locò adoptionis die einfindschafft.*

quantum adoptionum iura in toto ab usu non recessisse testetur STRYK. *in usu mod. pandect. tit. de adopt. §. 1. & seqq.* Et licet per liberos naturales, quotiescunque adoptiuis in specie opponuntur, intelligantur illi, qui ex iusto matrimonio sunt nati, *princ. Inst. ibique HOPP. in Comm. inst. de adopt. alio tamen in sensu naturales legitimi in genere oppositi dicuntur illi, qui ex concubina nati, & in genere etiam spurii atque omnes, qui ex legitimo matrimonio nati non sunt. MEYER. in Colleg. Arg. lib. 25. tit. 7. th. 7. BRVNEM. ad l. 23. ff. de stat. hom. STRVV. Syntagm. iur. ciu. exercit. 3. th. 47.* Denique legitimi dicuntur, quando liberi hi naturales fiunt legitimi vel per subsequens matrimonium vel per rescriptum principis vel per oblationem curiæ, qui tamen ultimus modus in republica nostra non obtinet, STRVV. *d. loc. th. 45. & seqq.*

§. 2. Porro liberi naturales & legitimi sunt vel ex eodem matrimonio nati seu fratres & sorores ex utroque parente coniuncti coniunctæue, quos vulgo germanos Brüder und Geschwister von voller gebuht oder

• *Ex diuersis
matrimoniis
halb geschwister*

*Proposizio ar-
gumenti.*

der benden banden appellant: aut sunt nati ex diuersis matrimoniis seu non utrimque coniuncti, sed vel per unum duntaxat parentem scilicet vel per patrem, qui consanguinei, vel per matrem, qui uterini vocantur: vulgo Halb-Brüder, Halb-Schwester, Stieff Brüder, Stieff-Geschwister BESOLD. in ihes. practic. voc geschwisterigte. De quorum liberorum ex diuersis matrimoniis procreatorum successione ipsa iam videndum. Hæc enim, vt supra iam modo attigimus, defertur vel mediate per factum hominis ejusdemque dispositionem, ex conventionem aut testamento seu vltima voluntate dependentem vel immediate a lege, quæ proinde legitima in specie dicitur. Ita tamen ut, deficiente successione testamentaria seu pactis, non inde statim sequatur, quod præcise ad ordinem successione legibus civilibus præscriptam sit recurrendum, sed, uti in aliarum causarum decisionibus usu venit, primum ad consuetudinem seu statuta loci, post ad constitutiones provincie & demum ad iura imperii respici debeat, licet interim consuetudinaria illa vel statutoria successio ad legitimam quoque pertinere dicatur, STRYK. de success. ab intest. diff. 1. cap. 1. . 19.

CAP. III.

de successione liberorum uniuersim.

§. I.

*Liberorum
successio natu-
ralis.*

IN genere autem de liberis sciendum, quod ii ex naturali ratione quasi ex lege quadam tacita succedant, MVLLER ad Struv. Synt. iur. civ. exerc. 32. th. 25. lit. A. seu quod illos naturæ simul & parentum commune votum ad

ad successorem vocare dicatur, ut *habet textus in l. 7. in fin. ff. si tab. testam. null. ext.* ipso etiam S. Apostolo in *epistola ad Rom. 8. v. 7.* ita concludente, *si filius est, ergo & heres*, ita tamen, ut licet hi plane etiam in vita parentum rerum paternarum quodammodo domini existantur §. 2. *I. de heredit. qualit. & differentia*, non tamen exinde libera parentibus super rebus suis disponendi & testandi facultas adempta sit, dummodo liberis legitima ab intestato debita relinquatur. Circa quam ingenus doctorum conflictus est; an ea statuto vel consuetudine prorsus tolli aut saltem animi possit? quo de videri possunt, *GAIL. lib. 2. obs. 122. FACHINÆVS lib. 4. controu. iur. cap. 32. HARPR. ad §. ult. I. de inoffic. testam. n. 36. & seqq.* Vbi multos auctores in utramque partem citat. Et licet propter naturalem causam illa debeatur, non tamen idcirco eam *iuris naturalis* esse, sed *ciuilis*, ideoque non solum mutari & minui; sed & alio iure ciuili tolli & funditus eradicari posse, verius puto cum *BEREZIO ad tit. Cod. de inoff. testam. num. fin. ZOESIO ad dict. tit. ff. n. 109. & aliis ad Cod. eod. tit. quest. 13. ab HARPRECHTO dicto loc. citatis.* Qua scilicet est legitima, non qua vitæ subsidia aut alimenta necessaria continet, siquidem hoc casu obligatio naturalis subest, quæ est immutabilis, *STRYK. de success. ab intest. dissert. 1. cap. 1. §. 13. DN. PRAES. in Trebelliana exule c. 4. §. 5.* ubi etiam varios tam exterorum, quam propinquorum mores allegat.

§. 2. Quemadmodum autem hæredis institutio est *Heredis institutiones sunt multiples.* vel prima vel secunda, siue secundi gradus, quæ in specie dicitur *substitutio* *LAVTERBACH tit. ff. de vulgar. & pupill. subst. in princ. & est vel directa vel obliqua.* Directa iterum vel *vulgaris* vel *pupillaris* vel *exemplaris* siue qua

fi pupillaris, vel *militaris*, de quibus videri possunt Dd. ad dict. tit. ff. de cod. & substi. ita de quaestionibus, quæ circa subiectam nostram materiam in una vel alia specie exsurgunt, primo loco agendum erit.

CAP. IV.
de successione fratrum
unilateralium sigillatim.

§. I.

Fratribus institutis num intelligantur germani excludi consanguineis & uterinis?

ATque ita licet *consanguinei & uterini* veri quoque & proprie dicti sint fratres, negari tamen non potest, quin in casu, ubi quis fratres suos simpliciter hæredes instituit, vel in partem bonorum vocavit, regulariter &, nisi aliunde de alia mente constet, tantum *germani* instituti esse intelligantur, RICK. de union. prol. cap. 7. num. 33. & quod proximioribus ex latere vocatis fratres utrimque coniuncti consanguineos & uterinos excludant, RICHTER de success. ab intest. sect. 3. membr. 1. num. 3. post multos ibidem citatos, siquidem testator voluntatem suam secundum ius commune conformasse censetur & paritas gradus non semper paritatem succedendi inducit, sed paritas iuris & vinculi naturalis, quæ radix est successionum, RICK. dict. loc. n. seqq. 35. in fratribus autem *germanis duplex vinculum est*, quod potius debet esse eo, qui unico tantum iure gaudet, §. 2. I. de adopt. leg. pen. v. si vero pater naturalis Cod. eod. leg. 89. de leg. 3. RICHTER dict. loc. Cui accedit, quod testator magis germanos, quam ex uno tantum latere iunctos fratres dilexisse præsumatur, unde etiam legatum fratribus suis simpliciter relictum, tantum germanis relictum censetur, secundum Paul de CASTRO in leg. fin. n. 6. Cod. de V. S. & Di-

& Didac. Roderic. ALVARAD. tract. de coniectur. ment. defunct.

lib. 1. n. 29. MENOCH. vol. 2. cons. 108. num. 15.

§. 2. An vero & quando frater utrimque coniunctus in casu substitutionis fratrem consanguineum excludat, non usque adeo expeditum est. Circa quam quaestionem diuersi casus distinguendi sunt. Primus est, quando pater ex primo & secundo matrimonio filios habens illos haeredes instituit, & illos sibi inuicem *vulgariter substituit*, quo in casu dubitandum non est, quin haeredi deficienti fratres eius, tam consanguinei quam germani, substituti esse videantur, ideoque omnes aequaliter admitti debeant. Ideo, quod affectio testatoris, cui per vulgarem substitutionem succeditur, eadem est tam erga primæ quam secundæ uxoris filios ex quo æque ei filii sunt & ab intestato quoque deficientis portionem omnes accepturi fuissent MENOCH. lib. 4. præf. 75. n. 2. §. 3. Vbi tamen n. 1. id limitat, quando pater in ipsa institutione expressim re & verbis instituit duos ex prima uxore & alios duos ex secundo, ut si dixit, Caium & Sempronium filios meos ex Meuia uxore mea prima in una dimidia, & Titium atque Erotem ex Flauia secunda uxore mea filios in altera dimidia haeredes instituo, quos inuicem substituo, ita, ut hoc casu decedente uno ex his, alter coniunctus re & verbis præferri debeat, per text. in leg. 41. §. 4. ff. de vulg. & pupill. substit. & in leg. un. §. 10. Cod. de caduc. toll. vid. etiam idem MENOCH. dict. cons. 108. num. 17. ubi & hanc rationem addit, ut, quos testator in ipsa institutione prædilexit, etiam in ipsa substitutione prædilexisse dicatur.

Qui & quando frater germanus excludat consanguineos & uterinos? exemplum primum, si instituerit pater.

§. 3. Secundus casus est, quando pater filium suum haeredem instituit & eidem *vulgariter fratres suos substituit*, *vulgariter?*

B

Exemplum secundum, si pater substituerit?

stituit, reliquit autem fratres tam germanos, quam consanguineos. Quo in casu testatorem fratres germanos intellexisse eosque consanguineis præferri voluisse, censendum est, tum ob fraternæ affectionis gradum, qui, ut *ibid. præced.* dictum, erga germanos, maiori esse præsumitur, quam consanguineos, tum ob legitimæ successionis ordinem, cui testator se conformare, voluisse præsumitur, *arg. leg. 57. §. 1. ff. ad Senat. Trebell. leg. fin. Cod. de verb. & rer. signif. MENOCH. dict. lib. 4. præf. 75. n. 21.* qui hanc sententiam etiam in terminis post *lasonem, Socinum, Decium* & alios ibidem citatos, probat & defendit *lib. 2. Conf. 187. n. 4. & Conf. 198. num. 15.* Eandem tamen limitationem *dict. præf. 75. n. 22.* in casu, ubi testator filio suo fratres suos substituit & unum tantum germanum ac alios ab uno latere iunctos reliquit. Siquidem runc iam dicta coniectura alia fortiori præsumptione & ratione excluditur, atque ut pluralis numerus a testatore prolatus verificetur, intelligi debent vocati esse fratres etiam uno tantum latere iuncti.

Tertium exemplum, si pater substituerit pupillariter.

§. 4. Tertius casus est, quando *fratres germani & consanguinei a patre suo inuicem pupillariter substituti* sunt, ubi quæritur, an ei, qui hæres extitit & intra pubertatis annos decessit, omnes tam fratres germani, quam consanguinei substituti esse videantur; an vero germani consanguineos hic excludant? Et licet hic succedatur non *substituenti, sed heredi pupillo & causa testati in dubio reguletur a causa intestati, in causa uero hac intestati utrimque coniunctus consanguineum excludat, ideoque multi tantum germanos, exclusis consanguineis, admittendos esse putent, quos allegat MENOCH. vol. 2. conf. 198. n. 4.* plurimi tamen alii contrarium appro-

approbarunt: omnes scilicet defuncti pupilli fratres tam consanguineos, quam ex hac pupillari substitutione admittendos esse. Hac potissimum ratione moti, quod in pupillari substitutione interpretanda *non pupilli*, sed *testatoris* substituentis voluntas & affectio sit inspicienda, quæ hic erga filios suos, licet ex diuerso matrimonio procreatos, eadem & æqualis fuisse præsumitur, ideoque etiam æqualiter uocasse censetur &, quod hic pupillo quidem succedatur, verum non ex ipsius uoluntate, quam habere non præsumitur §. 1. *Inst. quib. non est permiff. facere testam.* sed secundum patris ordinationem, utpote cui lex hoc permittit, ut filio suo impuberi testamentum facere possit, ita, ut tota hæc pupillaris substitutio dependeat ex uoluntate patris substituentis, quæ ex eius affectione in dubio maxime colligitur, *arg. leg. si seruus plurimum §. ult. ff. de leg. 1. l. cum arg. ff. de cond. & demonstrat. leg. cum acutissimi Cod. de fideicommiss. leg. generaliter §. cum autem de instir. & subst. MANTICA de Coniect. ult. uol. lib. 5. tit. 13. n. 1. & n. 3. ubi hanc sententiam dicit esse communem, MENOCH. supra cit. conf. 198. n. 3. & conf. 187. n. 41. ii. lib. 4. præf. 75. n. 12. & seqq. ubi hanc magis receptam & æquitati consentaneam esse scribit, eandem tamen *num. 14.* etiam limitat, ut locum non habeat, quando fratres germani & uerbis expressim a testatore coniuncti fuerint, uti de uulgari etiam supra dictum.*

§. 5. Quartus casus est, quando v. g. pater tres filios ex primo & ex secundo quoque tres liberos habens, illos omnes hæredes instituit, addito fideicommissio, ut, si unus vel alter sine liberis decederet, ipse partem suam reliquis fratribus suis restitueret. Quod in casu fi-

Quartum
exemplum
pater fidei-
committat.

deicommissio aperto & uno ex priori matrimonio mortuo non tantum fratres eius germani: sed cum illis simul etiam defuncti fratris consanguinei ex secundo matrimonio geniti ad fideicommissum vocati censentur. Ex ratione, quod hoc in casu ad mentem vel uoluntatem testatoris recurrendum sit *l. 17. §. 4. ff. ad S. Consult. Trebellian. l. 1. cod. de condict. instit.* Quae colligitur ex eius affecti-
one, ut dictum thesi praecedenti. Haec autem erga omnes fratres illos tanquam testatoris filios eadem fuisse praesumatur, seu hanc sententiam ueriores ac receptiorem & secundum illam etiam iudicatum esse, testatur PEREGRINVS de fideicommiss. artic. 20. n. 12. & seqq. Cum quo sentit etiam MANTICA de coniectur. ultimar. uolum. lib. 8. tit. 13. circa finem, ubi etiam de communi testatur atque FVSARIVS de substitutionibus quaest. 79.

Exemplum
quintum si pater
sub stirnerit
per fideicom-
missum fami-
liae.

§. 6. Quintus casus est, quando testator habens fratres utrimque coniunctos & consanguineos reliquit bona fideicommissio supposita pro conseruatione agnationis & familiae, non nominata persona ipsorum fratrum suorum, sed solum dixit, ut, decedente filio haerede instituto sine filiis, bona subiacere debeant perpetuo fideicommissio pro conseruatione agnationis & familiae. Et quamuis tali in casu fratrem consanguineum in fideicommissis hisce familiarium cum utrimque coniuncto admittendum esse tradant MENOCH. dict. lib. 4. praef. 75. n. 23. MANTICA d. tit. 13. n. 4. & seqq. PEREGRIN. de fideicommiss. art. 20. n. 12. & seqq. eo quod & in feudo dupliciter vinculi non attendatur & in conseruanda familia eadem militet ratio in consanguineis, quae in utrimque coniunctis. His tamen non obstantibus, contrariam sententiam ueriores esse puto, quam tuerentur GAIL. lib. 2. obs.

151. n. 3. CHRISTIN. vol. 1. decis. Belgic. 195. n. 2. Tiber. DECIAN. vol. 1. conf. 16. n. 19. KNIPSCHILD. de fideicommiss. famil. nob. cap. 9. num. 40. & seqq. & alii ab his citati propter expressam iuris regulam utrimque coniunctos consanguineis praeferentem in aurb. itaque cod. commun. de success. & in aurb. defuncto cod. ad Sen. Tertull. item in aurb. cessante & aurb. post fratres cod. de leg. haered. Quae licet in feudis, in quibus aliud specialiter contra iuris ciuilis dispositionem constitutum est, non obseruetur, in fideicommissis tamen tenaciter seruanda. Vtpote in quibus non iuxta ius feudale, sed ciuile successio fit. Vt ideo ex allegata rationis identitate argumentari non liceat, ubi aliud de iure expresse est constitutum, Nou. 82. cap. 4. de causis quae X. de offic. deleg. cap. fin. X. de transact. leg. 1. §. 1. ff. ad Senat. Turpill. KNIPSCHILD. dict. loc. num. 43. Fratribus autem utrimque coniunctis non existentibus, consanguineos ad haec fideicommissa admittendos, hosque foeminas excludere, dubium non habet. Cum agnati sint & familiam conseruent KNIPSCHILD dict. loc. n. 43.

§. 7. Idem etiam in alio fideicommissio fraterno-
 uerius esse censendum est, quando v.g. testator, & germanos & consanguineos habens fratres, filium suum unicum haereditatem scribit, simulque iubet, ut, illo sine liberis mortuo, haereditas fratribus suis restituatur. Quamuis enim hoc in casu haeredi defuncto omnes eius patruum simul ab intestato succederent: at tamen cum in fideicommissio non grauato, sed testatori succedatur, subintrando scilicet in locum grauati argum. l. 41. §. 3. ff. vulgar. & pupill. subst. l. 67. §. 1. ff. de legat. 1. FIVSARIUS de subst. quaestio. 274. & hic quoque ad voluntatem & affectionem testatoris fideicommittentis re-

Exemplum
 sextum, si fratres instituantur
 frater.

spiciendum sit, qui utique fratres suos utrinque coniunctos magis amasse praesumitur, PEREGRINVS *dict. tract. artic. 20. n. 19.* FVSARIVS *de substn. quaest. 79. n. 31. & 37.* Idem existente hac conditione fideicommissum fratribus tantum germanis restituendum esse, iam dicti Ddres recte statuunt. Id quod tamen limitatur 1) si in fideicommissio particula uniuersalis sit addita & haeres omnibus fratribus testatoris haereditatem restituere rogatus fuerit; tunc enim ui particulae uniuersalis etiam consanguinei uocati censentur, PEREGRIN. *de fideicommiss. artic. 20. num. 21.* FVSAR. *de substn. quaest. 79. numer. 43.* 2do) limitatur, si unus tantum extaret frater utrinque coniunctus & testator plurali numero usus, fratribus fideicommissum reliquerit, siquidem & hoc in casu consanguinei admittuntur, *l. fin. ff. ad Sconsultum Trebell.* PEREGR. *dict. artic. 20. n. 20.* FVSAR. *dict. quaest. 79. n. 40.* Sicuti in casu contrario, si testator ad fideicommissum fratrem in numero singulari uocauerit, plures uero reliquerit fratres, utrinque coniunctos, omnes illi uocati censentur, *argum. l. 17. §. 1. ff. de legat. l. 1. 16. §. 1. de testament. tutel.* CRAVETTA *Conf. 161. n. 4.* FVSAR. *dict. tract. quaest. 349. n. 3.*

Quid in successione ab intestato, si liberi ex diuerso sint matrimonio?

§. 8. Cessante autem prima & secunda haereditis institutione & ubi pactis nihil conuentum reperitur, succedit legitima successio, quae describitur, quod sit ius acquirendi haereditatem a lege, citra dispositionem hominis delatam, STRYK. *de success. ab intestat. diss. 1. cap. 1. §. 61.* Vbi quoad primum ordinem successionis, scilicet descendentium de liberis ex diuersis matrimoniis procreatis, de iure ciuili expeditum est, quod illi si ab uno patre progeniti sint, in paternis aequaliter, in maternis uero

uero quilibet matri suae succedat, *leg. 4. cod. de secund. nupt.* si ab una matre, in maternis aequaliter, in paternis autem quilibet patri suo succedat, *l. 4. § 5. cod. de test. tit.* RICHTER. *de success. ab intest. sect. 1. membr. 1. num. 17.* Nisi unio prolium facta fuerit, quae legitimis requisitis concurrentibus, etiam de iure communi ad exemplum adoptionis uel arrogationis subsistit GAIL. 2. *obseru. 125. n. 6.* & hoc operatur, ut bona utriusque matrimonii parentum uel etiam liberorum (quae scilicet a suis habent, uel expectant parentibus) communicentur & quasi uniantur, hoc est, quoad parentum successione[m] utriusque matrimonii liberi aequaliter uocentur ac tantisper omnes liberorum loco habeantur, RICK. *de union. prol. cap. 7. n. 1.* Id quod ampliatur, 1) ut licet altera pars nullos habeat liberos, neque ex matrimonio subsequuto ullos suscipiat, tamen unio firma maneat & liberi prioris matrimonii ei succedant ab intestato, cui per unionem liberi facti sunt, MARPVRGENSES *vol. 1. conf. 8. per totum*, MVSCVLVS *de success. Conuent. membr. 3. n. 124. § seqq.* MEYER. *in Colleg. Iur. Argent. ad tit. ff. de adopt. n. 69. ubi sententiam hanc communio[n]em esse dicit: a qua dissentit* BOCER. *class. 1. disp. 12. th. 16. 2do)* ampliatur, ut, sicuti illa secundum ueriores & communio[n]em hanc sententiam nullis liberis existentibus non rescinditur, ita nec si plures nati fuerint, ut deinde liberi unius matrimonii enormiter laesi uideantur, nec beneficium *l. 2. cod. de rescind. vend.* nec restitutio in integrum locum habeat, MVSCVLVS. *de test. membr. 3. num. 143. § seqq.* KLOCK. *vol. 3. conf. 160. num. 43. § seqq.* Cum haec laesio tempore contractus non apparens, sed ex postfacto contingens ob incertitudinem euentus attendenda non sit, nisi dolus interueniat.

Et tamen in unione prolium.

niat. STRYK. *de success. ab intest. diff. 8. cap. 6. §. 32.* ibique alleg. RICK. *dict. tract. cap. 10. n. 6. & seqq.* 3tio) ampliatur, quod, licet pactum hoc unionis prolium testandi facultatem quoad proprios naturales liberos suos, itemque de bonis in unionem non deductis etiam quoad liberos unitos non adimat, non tamen ipsa unio ultima uoluntate reuocari, neque etiam de bonis in unionem deductis, quoad liberos alterius matrimonii per unionem ascitos, testamentum condi & ius, per pactum illud quaesitum, liberis auferri possit, per ea quae tradit STRYK. *dict. cap. 6. §. 29.* 4to) ampliatur, quoad etiam in casu ubi e. g. Titius, prima uxore sua mortua, superinducit filiis ex illa susceptis nouercam cumque ea in tractatu sponsaliorum in debita forma liberos ex priori matrimonio natos & sequenti nascendos unit, post existentibus & relictis ex utroque matrimonio liberis in fata concedit, uidua uero, dono continentiae non praedita, alium maritum ducit & cum eo liberos gignit, pactum hoc irreuocabile atque firmum sit & maneat, liberi autem superuenientes in partem bonorum matronum saltem uirilem pacto quasi tacite quoad eorum personas eatenus repetito, uocari debeant, uid. RICK. *dict. tract. cap. 7. num. 164.*

Num querela
inofficiosi de-
tur fratribus
unilateralibus?

§. 9. Illud etiam circa causam testati notari mereatur, quod querela inofficiosi testamenti, quae consanguineis & germanis, fratre praeterito siue exheredato, & turpi persona instituta competit, fratribus uterinis non detur, ideoque hic linea paterna maternae praeponderet, l. 27. ibique BRVNEMAN. & Doctores cod. de inoffic. testam. illudque nec nouo iure mutatum sit. Quamquam enim nouo hoc iure uterini cum consanguineis admittantur

tantur *Nou. 118. cap. 3.* argumentum tamen a legitima successione ad hanc querelam affirmatiue non procedit, argum. *l. 1. ff. de inoffic. testam. §. 1. Inst. eod.* Quod autem noua lege specialiter mutatum non est, illud uerum legum regulis relictum censetur *l. 32. §. fin. Cod. de appellationib.* Et licet in *dict. leg. 27.* consanguineorum fiat mentio, non tamen existimandum est, quod germani idcirco ab hac querela exclusi sint, utpote, qui consanguinei etiam sunt & consanguineorum nomine ueniunt, *Nou. 84. c. 81.* Sed quod in contrarium fratres germani illis praeferantur & *hiscæ* existentibus, *illis*, consanguineis scilicet, haec actio non competat. Siquidem germanos a legitima fratrum successione consanguineos tantum excludere, manifestum ex *Nou. 118.* Quicumq; autem aliquem a legitima successione, ille eundem quoq; ab hac querela excludit, argum. *l. 16. §. 1. ff. l. 14. ff. de inoff. test.* Nisi germanus querelae illi renunciauerit, tunc enim consanguineus admittendus erit, siquidem successorium edictum inter personas diuersi ordinis locum habet, *STRVV. Syntagm. jur. Ciuil. exerc. 10. th. 19. ZOESIVS ad tit. ff. de inoff. testam. n. 64. BACHOV. ad Treutler. vol. 1. disp. 13. th. 5. lit. C. & D. per leg. 5. & leg. penult. princip. ff. de inoff. testam.*

§. 10. Illud autem, quod, unione hac non inita, in Iberis diuersorum matrimoniorum circa successione *Num in successione respiciantur bona, cuiusque parenti quaesita?* iuris esse *thes. praeced.* dictum est, eo extenditur a *Dd.* quod quilibet praeferatur in bonis quaesitis patri ex matre sua & e contra. Ita ut e. g. ad bona materna omnia, quae quocumque modo ex bonis matris ad maritum peruenerunt, referri eorumque separatio a liberis diuersorum matrimoniorum indulgeri debeat, affe-
C
tris

tris suae praecipua capere, liberos uero posterioris matrimonii etiam suae matris lucra uel quae uigore statuti a matre ad patrem peruenere, CHRISTIN. vol. 4. dec. Belgic. 62. num. 3. BRUNNEM. ad l. 4. cod. de sec. nupt. n. 3. Adeo, ut haec ipsa lucra capiant liberi, etiam si patris sui haeredes non sint, RITTERHVS. ad Nou. part. 7. cap. 4. n. 9. BARRII de success. lib. 16. tit. 1. n. 14. Quae tamen extensio paulo liberalior, ideoque distinguentium opinio iuri & rationi magis conueniens uidetur: an scilicet bona iure usus fructus a priori coniuge ad patrem peruenierint, an uero pleno iure superstiti quaesita sint, ita, ut isto casu redeant ad liberos prioris matrimonii, illique bona ista capere possint, etiam si patris haereditate se abstineant, hoc autem casu liberi diuersorum matrimoniorum aequaliter succedant, uti pluribus demonstrat & exemplo lucri statutarii declarat STRYK. de success. ab intest. diff. 1. cap. 2. §. 7. 8. & 9. Vbi praeterea etiam bene notandum, quod sicuti uxor binuba teneatur liberis prioris matrimonii reseruare lucra nuptialia a primo marito quaesita, ita secundi matrimonii liberis a secundo marito sibi donata uel relicta reseruare teneatur, siue ad tertias nuptias se contulerit siue non, BRUNNEMAN. ad leg. 4. Cod. de secund. nupt. num. 1. & 2.

Nam hic locus
etiam liberis
matrimonii
putatiui, ceteris

§. II. Et haec, quae de successione liberorum dicta sunt, extenduntur primo siue nati illi sint ex uero siue putatiuo matrimonio, RICHTER de succ. ab intest. sect. 1. membr. 1. n. 4. Vbi ex Schurero de haereditatibus, quae ab intestato deferuntur, duo praeiudicia adfert. 2do siue sint masculi siue foeminae, utpote differentia in successione bonorum allodialium hodie sublata per Nouell. 118. cap. 1. in fin. 3tio siue sint sui siue emancipati, leg.

leg. *fn Cod. de legitim. haeredib. dict. Nou. 118. cap. 1. cum & illa differentia patriae potestatis & emancipationis hodie sublata sit, & liberi parentibus iure sanguinis succedant, RICHTER dict. loc. num. 7. 4to) siue sint iam nati siue posthumi, licet hi ex utero sint exsēti l. 12. princ. ff. de liber. & posthum. aut statim in manibus obstetricis exspirarint, modo motus, anhelitus, aut alii uitae indices in iis deprehensi, l. 3. ibique BRVNEMANN Cod. de posthum. haeredib. instituend. CARPZOV. part. 3. Const. 17. definit. 18. 5to) siue sint praesentes siue absentes & ab hostibus reuersi, l. 1. §. 7. ff. de suis & legitim. haeredib. 6to) siue ab initio legitime nati siue ex post legitimi sint. Id quod in legitimatis per subsequens matrimonium dubium non habet, l. 10. cod. de natural. liber. Nou. 12. cap. 4. Nou. 89. cap. 8. In legitimatis autem per rescriptum principis tum demum procedit, quando liberi iusti ante hanc legitimationem non exstiterunt, aut si adfuerint, pariter in libello illorum mentionem fecerit, & deinde legitimitas ex plenitudine potestatis atque cum clausula non obstantē a principe facta fuerit, STRYK de success. ab Intest. diff. 1. cap. 2. §. 1. 72. & 74. Siue 7tmo) naturales & legitimi siue legitimi tantum seu adoptiui fuerint, utpote qui cum liberis ex iusto matrimonio natis durante adoptione ab intestato patri adoptiuo in alodialibus, non autem matri succedunt, l. 5. Cod. de suis & legit. haered. l. pen. §. 1. vers. sed siquidem Cod. de adopt. illibato interim manente iure succedendi patri naturali, licet ab ascendente adoptio facta fuerit, uti contra BACHOV. ad Treutler. vol. 2. disp. 16. th. 2. lit. 1. in fine sentiunt STRVV. dict. exercit. 38. th. 21. STRYK. dict. diff. 1. cap. 2. §. 39. aliique ab his citati. Plura de successione adoptiuorum*

uid. apud SCHNEIDEW. in comment. ad tit. Inst. de haered. quae ab intest. defer. de successione filiorum adoptiuorum seu legitimorum tantum. Vbi etiam in sequentibus de differentia liberorum naturalium tantum & spuriorum seu uulgo quaesitorum atque ex damnato coitu procreatorum agit. Et licet de civili per tradita ibidem diuersitas sit inter eos, qui nati sunt ex concubina, quam scilicet quis unicum indubitato affectu domi loco uxoris habuit, qui & bastardi appellantur & eos qui spurii seu uulgo quaesiti appellantur. Hodie tamen abrogato concubinatu per reformationem politicam imperii de anno 1548. tit. von leichtfertiger Beywohnung, spurii & naturales promiscue sumuntur & indigitantur illi, qui suscepti extra nuptias ex coitu cum soluta, quae ob libidinem corporis sui copiam non omnibus nec palam uel publice facit RICHT. de success. ab intest. sect. 1. mem. br. 3. n. 5. ibique citat. FORSTER de success. lib. 6. cap. 46. num. 9. STRVV. dict. Exerc. 38. th. 23. & exercit. 30. in fin. MVLLER ad Struv. dict. exer. 38. th. 22. in fine. Hi uero liberi patri aliisque agnatis non succedunt, nisi pater naturales & legitimos simul nullos habuerit, quo in casu sextantem hoc est duas unicas ex haereditate patris saltem, non etiam aui uel proa, ui uiriliter cum matre diuidendas consequuntur, Autben. licet Cod. de natural. liber. Matri autem & aliis per maternam lineam coniunctis una cum liberis legitimis succedunt, RICHT. dict. loc. n. 6. 7. 8. & 9. nisi mater illustris fuerit & liberos legitimos habeat, leg. pen. ibique BRVNNEM. Cod. ad SConsult. Orbit. Id quod tamen ad nobiles extendendum non est, per tradita MEVII part. 2. decis. 83. BRVNNEM. ad leg. 4. ff. unde cognati num. 3. ESBACH ad Carpzou. part. 3. const. 14. defin. 12. n. 1.

CAP.

CAP. V
De exclusione liberorum
a successione.

§. I.

EXcluduntur uero a successione liberi per expres- Exclusio libe-
sam bonorum separationem durch absonderung. rorum sepa-
Maxime si parens, ad secunda uota transiens, par- ratione, durch
tem bonorum liberis assignauerit, ita, ut hoc casu pe- Absonderung.
nitus a familia separentur & ne quidem legitima iis de-
beatur, MEVIUS *ad Ius Lubec. tit. I. artic. 8. num. 13. 14. & 15.*
sed quod iuris effectum hi liberi instar iuste exhaere-
datorum habeantur, LYNCKER *in Analectis ad Siruium*
tit. de liber. & posthum. lib. 26.

§. 2. Atque huc etiam spectat, quando, alterutro 2) diuisione,
coniugum mortuo, pars superstes ad secunda uota trans- ubi communitio
iens statuto aut consuetudine eo redigitur, ut, propriis bonorum durch
fuis & defuncti adeoque *omnibus bonis in unam massam* abheiluna. *De*
coactis, deinde liberis *semissem* concedere teneatur. qua Brande-
Licet enim, ui communionis bonorum, per editum se- burgici electo-
renissimi principis & electoris *Brandenburgici*, FRIDERI- ris editum in
CI WILHELMI gloriosissimae memoriae, *in Ducatu CL*, Westphaliae
VIAE & Comitatu MARCANO, *omnia bona, tempore primi* prauincis 1686.
matrimonii, pro dimidia parte ad demortuum parentem per- Num portio
tinuisse dicas, & idcirco statuendum esse uideatur; utriusque pa-
quod *semis*, quam liberi accipiunt, sit haereditas & pa- rentis sit legiti-
trimonium *defuncti* tantum, non etiam legitima ex bo- ma? Rationes
nis *superstitis* simul acquisita, utpote in uita eius neque negantes.
debita neque delata, ideoque praeterea & ad huius suc-
cessionem post mortem admitti adhuc debeant, ueluti
hac potissimum ratione motus respondit GOEDDAEVS

Rationes adfir-
mantes.

& cum eo facultas iuridica *Marpurgens. vol. 1. conf. 26.* non his tamen, sed iurisconsultis Gießenfibus (qui, referente CRVSIO *ad ius statutarium Mindenfe lib. 2. tit. 16.* contra Marpurgenses hoc in passu deciderunt) assentiendum esse, iudicarunt nobilissimi *ICti* MARCANI & practici, dum uiuerent famigeratissimi *Carolus Iohannes* WORTMANN *iurium doctor & professor Hammonensis* & post potentissimi regis *Porustiae, domini nostri clementissimi, consiliarius intimus Regiminiis Cluio Marcani & Franciscus NEVHAUS, I. V. D. & consul ciuitatis primariae Hammonensis in speciali, quod extat responso.* Idque ideo, quod licet omnium tam illatorum quam acquiritorum inter coniuges communio sit, ea tamen operetur tantum dominium reuocabile, communiōne autem & societate illa per mortem dissoluta, quilibet coniugum ante omnia ex communibus & constante matrimonio comparatis, suum patrimonium, quod habuit tempore initi matrimonii, deducat, & tum *quaestum*, qui supersunt, sua cuique pars adiudicetur *LAVTERBACH, dissert. singul. de sol. bon. coniug. cap. 5. 12.* Ita, ut dum pars superstes per statutum uel consuetudinem eo redigitur, ut propriis suis bonis in *unam massam* cum defunctae coniugis bonis coactis, deinde liberis prioris matrimonii in uniuersa illa massa seu uniuerso patrimonio semissem concedere teneatur, nemo non dicere debeat ex utriusque bonis *legitimam acceptam*, eamque non solum ut paternam, sed etiam ut maternam in uita superstitis statuto aut consuetudine assignatam esse, *CRVSIVS dict. tract. lib. 2. tit. 2. artic. 18. decis. 2.* & semis haec non sit dimidia bonorum utriusque coniugis *STRYK de success. ab intest. diff. 4. cap. 3. n. 65.* ideoque pars superstes bona etiam sua diuidere dicatur,
COTHM.

COTHM. vol. 5. Resp. 5. num. 107. Id quod ex hoc unico etiam manifestum est, quod pars superstes partem diu-
diam bonorum etiam eorum, quae in uiduitate ad eam
peruenerunt, tempore secundarum nuptiarum liberis
prioris matrimonii relinquere cogatur, ideoque pars
dimidia, quam accipiunt, non possit tantum dici haere-
ditas defuncti, COTHM. dict. resp. n. 110. Et diuisio, quae fit
inter parentem superstitem & liberos, nihil aliud esse
dicatur, quam quaedam legitimae liberis natura debi-
tae assignatio COTHM. vol. 3. resp. 44. num. 30. Ita ut licet
uiuentis nulla sit haereditas, hic tamen superstes quo-
ad liberos, diuisione hac a se separatos, pro mortuo ha-
beat & liberi circa bona & successionem pro iis, qui
emancipati sunt, aut alias ex potestate patris exierunt,
imo pro exheredatis, pro extraneis & dissortibus,
seu qui a paterna maternaque domo & familia exclusi
sunt, uid. latius hac de re MEVIVS ad ius Lubec. part. 2.
tit. 2. artic. 2. num. III. & seqq. & artic. 33. num. 115. & seqq.

§. 3. Et hoc, quod liberi per praefatam semel factam
diuisionem a successione parentis, cum quo confusa bona diui-
serunt, ab ulteriori successione excludantur, plurimis in
locis Germaniae obseruatur, uti uidere est apud CRVS.
dict. tract. lib. 2. tit. 2. decis. 2. LAVTERBACH de differ. iur. ci-
uil. & Hamburg. c. §. 82. MEVIVM ad ius Lubec. d. p. 2. tit. 2. ar-
tic. 2. n. 29. aliosque supra citatos auctores. Atque tunc il-
lud apud omnes etiam ipsum GODDAEVM dict. vol. I. con-
sil. Marpurg. 26. num. 164. extra controuersiam est, ubi
statutum parenti superstiti, ad secunda uota progredien-
ti, non solum aliquid faciendum uel praestandum libe-
ris imponit, ueluti ut semissem bonorum tradant, sed
etiam ulterius progreditur, disponendo de successione,

MEV.

Quae iura, ex-
cludendi libe-
ros, quibus cura
semel diuisum
ab hereditate
utriusque pa-
rentis plurimis
Germaniae pro-
uincis sunt
communis.

MEV. *dict. loc. num.* 168 exempli gratia, quod coniux coniugi succedere debeat & plane liberi hi prioris matrimonii, etiam non existentibus ex secundo thoro liberis, per superuiuentem coniugem a successione excludantur: consequens est, quod multo magis eo casu, ubi ex secundo thoro liberi adsunt, illi in primo matrimonio progeniti ab ulteriori successione excludantur & per fictionem iuris, pro mortuis habeantur, COTHM. *lib. 3. resp. 9. n. 10. & resp. 44. n. 27.* HAHN. *de iure rer. c. 27. n. 19.* Harim. PISTOR. & alii allegati a MEVIO *dict. ar. sic. 33. n. 128.*

Nominatim
consuetudo
haec patriae
meae Altenae
est solennis.

fide publici in-
strumenti
1667.

§. 4. Neque aliter iura, patriae meae propria, ALTENAENSIA. Illis enim eiusmodi liberos, diuisione femel locupletatos, in ciuitate, utroque casu, siue adfuerint liberi ex secundo thoro siue non, statuto exclusos illudque semper & ultra hominum memoriam taliter atque non alio modo obseruatum fuisse, constat ex documento, *publico magistratus ibidem de dato 2. Maii 1667. item documento iudiciali de dato 20. Octobr. 1679.* Vbi notandum, quod consuetudo optima statutorum interpres sit, ita, ut licet allegatum statutum ALTENANVM mutuum coniugum successionem statuendo, de eo casu, quando liberi ex *priori* matrimonio adsunt, uerbis expressis non loquatur: talis tamen consuetudo declaratiua operetur, quod in statuto uideatur expressus ille casus, quem consuetudo haec comprehendi atque adducit, statutumque etiam plane ad impropria contra ius commune extendatur, neque consuetudo illa interpretatiua noua dicatur *consuetudo*, diuersa ab ipso statuto, sed uere dicatur, ipsum statutum loqui per consuetudinem sic explicatam. Ideoque & praescriptionem

nem non requirat, sed plane sufficiat, ita longo tempore iudicatum & creditum fuisse. Item, quod hoc in casu sufficiant etiam testes non iurati atque, altera parte absente, recepti. Veluti haec in casu simili tradit & eleganter deducit *Tiber. DECIAN. uol. 2. conf. 44 a num. 3. usque ad num. 25. uid. quoque KLOCK. tom. 3. conf. 101. num. 353. & GOEDDAEVS uol. 3. conf. Marpurg. 26. n. 28.* Simile quoque statutum extat *Hildesiae*, *HAHN. dict. tract. cap. 9. n. 18.* ubi illud refert & eiusmodi statutum ualere, atque in *camera imperiali* approbatum esse, ex *Gailio* demonstrat. Cui conueniunt ea, quae olim tradidit facultas *HEIDELBERGENSIS* & extant *tom. 2. consil. Germaniae 33. n. 2.* Scilicet, quod hoc sicuti statuto ita & consuetudine induci possit, eaque hoc in casu non differant, nisi ut tacitum & expressum & ualeat omnino talis consuetudo uel statutum, *ut coniuges inter se, etiam liberis extantibus, succedant.*

§. 5. Vnde dubitandum non est, quin talia statuta per se ualida & in tot ac tantis Germaniae prouinciis atque emporiis recepta, omnino seruari atque iuxta ea successio regulari debeat, nisi in *contractu matrimoniali* seu pactis dotalibus aliter conuentum fuerit. Vt poret quae omni iuri, legibus scriptis & consuetudinibus locorum derogent, ita tamen, ut casus non expressus ex dispositione iuris statutarii decidendus sit. Ideoque si e. g. in his pactis successio statutaria coniugum, in casu non existentium liberorum ex secundo thoro, exclusa tantum fuerit, de cetero tamen illud in casu existentium ex hoc secundo thoro liberorum adeoque in totum sublatum esse, dici non possit, *HEESER de bon. & acq. coniug. comm. part. 2. loc. 10. num. 17.* Id quod ex

D

iis

Ad haec nouam etiam explicanda sunt dotalia pacta,

is etiam manifestum est, quae de communione bonorum inter coniuges statuto uel consuetudine recepta traduntur. Scilicet, quod ea quidem ex pactis dotalibus formari, restringi & amplificari possit, MEV. ad ius Lubec. lib. 1. tit. 5. artic. 5. n. 37. Ita ut si e. g. pactis dotalibus conuentum fuerit, ut sua quisque debita, ante matrimonium contracta, de suo soluere, eoque sine inuentarium conficere debeat, qui actus alias societati contrarius est, uel praedium certum reseruatum, uel etiam bonorum utrinque allatorum reuolutio in casu non existentium liberorum stipulata sit: de reliquo tamen haec communio bonorum statuto introducta non cesset, sed secundum eam procedi & iudicari debere, extra controuersiam sit, Lambert. GORIS in suis aduers. tr. 1. cap. 4. num. 18. d. 19. & in not. ad cap. 5. n. 5. & ad cap. 8. num. 1.

De iure Clu-
uentium ordi-
nibus nobilibus
bic proprio.

In primoge-
niture.

§. 6. Est autem ab hoc iure successione diuersum & singulare ius nobilium Cluuentium ac Markensium. Ut pote de quibus notum est, primo quod, teste litera supra memorati edicti, communio bonorum coniugalis inter eos locum non habeat; deinde, quod, ex constitutione ducum Cluuentium IOHANNIS patris & filii de anno 1510. Lunae post dominicam oculi, primogenitis praerogatiua quaedam debeatur, ita ut si e. g. plures fratres ab eodem patre siue ex uno siue ex diuersis matrimoniis nati adsint, primogenitus, si modo capax sit, principem & optimam domum uel arcem atque ea, quae fossis, uallis & muris continentur, praecipuam capiat & retineat. Atque eorum iure si plures domus arcesue adsint, secundo genitus secundam & tertio genitus tertiam, ille uel illi autem ea, quae muris, fossis & uallis non continentur, a reliquis fratri-

fratribus & sororibus, tot rede linder maten uti aiunt, principes, id est, pretio ex bono & aequo definito, redimere cogatur, *vid.* FELTMAN *de iure in re & ad rem* Cap. 15. n. 23. 24. 25. 26. ESBACH *ad Corpz. part. 3. Const. 15. def. 25.* Vbi ambo laudati authores tenorem dictae constitutionis in clausula concernente referunt, ea quae etiam ad lineam collateralem extensa in Recessu prouinciali CLIVO *Marcano de ao. 1660. §. so lassen wir auch ferner* x. Et uti in filiis eodem modo etiam in filiabus locum habet, ita, ut sicuti maxima natu primam, ita altera alteram capiat; FELTMAN *dict. loc. n. 28* In iis uero praediis tantum obrinet, quae nos dicimus Ritter-Sitz etiam si pleno iure pertineant ad ordinis equestris homines, quae uulgo *allodialia bona* audiunt, non uero ad alia aedificia & praedia extenditur, idem FELTMAN. *d. l. n. 29.*

Statutum Cluense & Marcannum 1660.

§. 7. Similis est Constitutio Electoris Colonienasis im *De iure hic Colonienf.*
 Erzhiftt Cöllnischer Rechts-Ordnung, tit. 6. §. 12. ESBACH *dict. loc.* ubi uerba etiam ordinationis refert, quae continent, daß im fall nur ein Stamm-Haus oder adelicher Sitz, vorhanden, solchem der älteste Sohn sampt dessen Graben und Beyfang, auch was darin gelegen, als Garten und Baumgarten auch daselbst vorhandene Geschütz und was im Hause mehr nagelfest ist, neben dazugehöriger Jurisdiction und darabfallender Nutzbarkeit, jagd- und wilder Fischerey auf fließenden Wasser vorab, ohne einige Erstattung nehmen und behalten möge. Wann aber mehr adeliche Häuser oder Sitze vorhanden, und der älteste Bruder darauf eines erwehlet, als dann der zweyter Bruder das andere Haus oder Sitz, ebener Gestalt vorauszunehmen berechtiget seye,

sese, und es alsofort mit dem dritten und folgenden Brüdern, dafern noch mehr Häuser vorhanden, gehalten werden solle. Et licet *ordinatio* haec dict. *tit. 6. §. praeced. 2. et 4.* disponat, quod, existentibus masculis, filiabus certa dos pro ratione uel modo bonorum scilicet duorum, trium uel quatuor aut maxime quinque millium imperialium constitui, reliqua uero bona fratribus relinqui debeant: non tamen certi quid hoc in genere in ducatu *Cliuensi* & comitatu *Marcano* constitutum: sed saluo praecipuo diuisionem faciendam aut sorores ex interdicto quorum bonorum immittendas esse, iudicatum est in causa sororum *de Wrede contra fratres de Wrede Cliuis 10. April. 1677.* ubi uerba sententiae ita habent, in sachen der *ic. ic.*

CAP. VI.

de ascendentiū successione
cum fratribus unilateralibus.

§. I.

Defficientibus primi ordinis successoribus, turbato mortalitatis ordine, proximi defuncto sunt ascendentes, puta parentes utriusque sexus & qui horum appellatione continentur, quales sunt auus proauus atque omnes superiores, *l. 51. ff. de V. signif.* Qui non tam ex uoto naturae, quam pietatis ac commiserationis ratione *l. 7. §. fin. ff. si tab. null. ex tab. ad liberorum ex se genitorum successionem uocantur, l. 15. ff. de inoff. testam.* Et hi quidem succedunt seruata gradus praerogatiua absque ulla differentia inter bona paterna ac materna. Ita ut in pari gradu existentes filiis suis aequaliter

ter succedant, nulla bonorum distinctione adhibita, unde ea ad filios peruenerint, *dict. Nou. 118. cap. 2. MYNSINGER cent. 6. obs. 55. ubi secundum hanc sententiam in camera pronunciari solere asserit, FACHIN. lib. 6. controu. 4. WESENBECK. ad SCHNEIDEV. de secund. ord. succed. n. 22.*

§. 2. Sed si cum fratribus aut fororibus defuncti concurrant, cum his aequaliter in capita seu partes uiriles succedunt, dummodo utrinque seu ex utroque parente defuncto coniuncti sint. Haud idem erit, si ex uno latere coniuncti fuerint. Quo casu cum parentibus non concurrunt, sed hi, exclusis istis, soli succedunt. Quod adeo uerum est, ut ne quidem frater consanguineus cum patre aut uterinus cum matre ad successionem simul admittatur, *dict. Nou. 118. cap. 2. Nou. 127. cap. 1. ubi soli fratres utrinque coniuncti, cum parentibus admittuntur, WVRMBSER. practic. obseru. iii. 41. obs. 51. RICHT. de success. ab intest. sect. 2. membr. 1. n. 21. SANDE lib. 4 tit. 8. desin. 4. CARPZOV. lib. 3. const. 17. def. 5. FOERSTER de success. ab intest. lib. 7. cap. 8.*

CAP. VII.

de successione collateralium

ex diuersis matrimoniis.

§. I.

DEfficientibus DESCENDENTIBVS & ASCENDENTIBVS ex omnibus COLLATERALIBVS primo loco ad successionem uocantur fratres ex utroque latere iuncti; una cum aliorum praedefunctorum fratrum germanorum filii. Qui cum illis in stirpes succedunt, tantam partem accipientes, quantam eorum parentes

Fratres tantum bilaterales qui heredes?

D 3

si su-

fi superstites, accepturi essent, *Nou. ius. cap. 3.* Ita, ut soli etiam fratrum utrimque coniunctorum liberi de iure civili fratres uterinos & consanguineos excludant, ac reliquis omnibus collateralibus praeferantur propter ius repraesentationis & duplicitatem uinculi, SCHNEIDER. ad tit. I. de haered. quae ab int. defer. de terr. ord. succed. n. 10. BERLICH. part. 3. concl. 24. num. 58. etiamsi de successione patrum utrinque coniuncti quaestio sit COTHM. vol. 3. resp. 25. n. 1.

Quod discrimen post fratres non attenditur.

§. 2. Est uero hic notandum, praerogatiuam hanc duorum uinculorum & priuilegium repraesentationis in linea collateralis ultra fratres & illorum liberos non extendi. Adeo, ut illud nec in nepotibus illorum locum habeat & per consequens fratrum germanorum nepotes fratres ex uno latere iunctos non excludant, *Nou. ius. cap. 3. CARPZOV. part. 3. const. 18. def. 10. num. 3. BERLICH. d. loc. num. seq. 59.*

Successiones uterinorum & consanguineorum.

§. 3. Post iam dictos autem fratres germanos eorumque liberos ad successionem uocantur fratres altero tantum parente coniuncti, puta consanguinei & uterini, *Authent. post fratres cod. de legitim. haeredib. Nou. ius. cap. 3. v. his autem non existentibus.* Et hi quidem si soli fuerint, perinde, ut utrimque coniuncti aequaliter in capita seu portiones uiriles sine ulla bonorum distinctione uocatur, *dict. Nouel. ius. cap. 3. IX. his autem & c.* Modo omnes eiusdem generis sint, hoc est, si omnes aut sint consanguinei tantum aut uterini tantum *dict. Nouell. ius.* Sed quid si diuersi generis fuerint, puta si defunctus reliquerit fratres consanguineos & uterinos simul, quaeritur: an non hoc saltem casu bona discernenda sint, ut illi in paternis, hi in maternis in reliquis autem siue aliunde

liunde acquisitis omnes aequaliter seu uiritim succedunt? Et licet a multis doctoribus hoc afferatur, ita ut paterna paternis & materna maternis deferantur: ueriores tamen & rectiores contrariam sententiam esse censemus. Scilicet nullam hoc casu honorum distinctionem concedendam, sed uniuersam haereditatem defuncti inter consanguineos & uterinos aequaliter diuidendam esse. Vt unam mediam ferant paterni, alteram materni, per ea quae tradunt VINNIVS *lib. 2. select. quaest. cap. 31.* Quae sententia etiam meruit assensum camerae imperialis testibus MYNSINGERO *lib. 6. obs. 55.* & Hartmanno HARTMANNI *practic. obseru. tit. 42. obseru. 3. uti* & *senat. Sabaudici teste Anton. FABRO in suo cod. lib. 6. tit. 35. def. 2. approbata quoque a CARPZOVIO p. 3. const. 14. def. 3. ibique ESBACH in not. Berlich. p. 3. concl. 20 ib. 17. ibique citat.* Et si cum fratribus unilateralibus praedefunctorum fratrum ex uno tantum latere coniunctorum liberi concurrant, in stirpes fit successio, SCHNEDEV. *ad tit. Inst. de haered. quae ab intest. defer. de tertio succed. ordin. n. 24.* Siquidem nulla ratio diuersitatis adest, quare hi fratrum ex uno tantum latere coniunctorum liberi cum fratribus unilateralibus in stirpes non aequae succedere debeant, ac liberi fratris utrinque coniuncti cum fratre germano defuncti, hoc in casu succedunt, MANTZIVS *ad Inst. b. t. de success. fratr. & sor. n. 5.*

§. 4. Quod autem de fratrum successione in praecedentibus dictum, illud etiam uerum est in *Idem iuris in* *fororibus & fororibus.* illarum liberis, qui cum fratribus eodem modo succedunt, adeo ut sorores quoque germanae ac illarum filii filiaeue fratres consanguineos excludant. Et hoc iure quoad fraternam successione nulla sexus habeatur ratio,

ratio, *Nou. 118. cap. 3.* Quod tamen secus est in feudis, in quibus sorores uti & aliae foeminae regulariter non succedunt & fratres sorores suas etiam in successione feudali paterna excludunt, *cap. unic. §. 3. 1. feud. I. cap. unic. feud 8. cap. unic. 1. feud. 36 uerbo: quia seruire non uolet. STRVV. Syntagm. iur. feud. exerc. 9. th. 8. SCHRADER de feud. part. 7. cap. 4. idem obtinet in fidei commissis familiae arg. l. 195. §. fin. l. 196. §. 1. ff. de V. S. KNIPSCHILD de fidei-comm. fam. cap. 8. n. 127. & seqq.*

Quid hic singulare in feudis?

§ 5. Illud quoque circa successione in feudis notandum, quod in hac uinculorum duplicitas non attendatur, sed sola agnatio consideretur, & sufficiat aliquem ex stipiti & sanguine primi acquirentis descendere, alterum uero uinculum ex parte matris intercedens, quo alias fratres germani consanguineis sunt potiores, quoad successione hanc feudalem nullum habeat effectum, *cap. unic. v. his deficientibus. 2. feud II. STRVV. Syntagm. iur. feud. cap. 9. aphor. 6. num. 1. CARPZ part. 3. const. 29. defin. 4.* Vnde ad hanc successione consanguinei etiam cum fratribus germanis admittuntur, *STRVV. & CARPZ, d. defin. 4. ROSENTHAL de feud. cap. 7. concl. 57. n. 1.* Quemadmodum etiam in supremo camerae imperialis iudicio decisum esse testatur *GAILIVS 2. obs. 151. n. 1.* Uterini uero quia neque agnati sunt neque ex primo acquirente per masculos descendunt, in successione hac feudali non tantum per germanum, sed etiam per fratrem consanguineum, regulariter excluduntur, licet in feudo foemineo allegata ratio cesserit, ideoque in hac casus euenire possit, ut uterini fratres consanguineum excludant, quem refert *STRVV. dict. loc. n. 12.*

Quid in fidei commissis hic singulare?

§. 6. Quid in fideicommissis familiarum obtineat, supra §. 7.

§. 7. dictum est. Illud uero hic etiam non praetereundum, an stante statuto, sorores & foeminas existentibus agnatis, excludente, consanguinei fratres a fraterna successione excludantur? Id quod ualde inter doctores controuertitur, uti uidere est ex iis, quae tradunt MENOCH. uol. 2. conf. 187. & Tiberius DECIAN. uol. 1. resp. 16. Vbi ille negatiuam, hic uero affirmatiuam sententiam defendit. Quod scilicet fratres utrinque coniuncti sint praefertendi consanguineo tantum, etiam stante dispositione talis statuti. Quae sententia posterior uerior est per ea, quae ad longum tradit & deducit iam dictus DECIANVS dict. resp. 16. a num. 20. usque ad num. 74. ubi etiam ad contraria respondet. Et inter caetera pro ratione dubitandi adfert, quod licet hoc statutum fauorem agnationis respiciat & consanguineus quoque sit agnatus, non tamen exinde sequatur, quod inter agnatos ordo succedendi, iure communi praescriptus, non debeat obseruari & rationem statuti esse, ut bona maneat in familia, obseruata autem iuris communis dispositione bona etiam in familia manere, ideoque nullam adesse necessitatem, ut tali statuto ius commune correctum esse dicimus. Neque uerisimile esse, quod statuentes tali statuto germanorum conditionem deteriore facere uoluerint. Quod utique haud raro contingeret, si consanguineus cum ipsis succederent. Nam v. g. frater germanus cum sorore germana defuncto fratri succedens, accipit dimidiam haereditatis partem, uerum si, sorore exclusa, ut talis statuti, fratres consanguinei forsitan quatuor aut plures simul admittendi essent, ipse quintam aut minorem partem acciperet, quod absurdum & a mente statuentium utique alienum esset, eandem quoque

E
ten.

sententiam tuentur KNIPSCHILD *de fideicom. fam. cap. 9. n. 42. ibique citati*, ea, quae communior est, uti patet EX DECIANO *dict. resp. 16. n. 49. ibique allegato Traquello.*

*Quid iuris in
fratribus per
subsequens
matrimonium
legitimatis.*

§ 6. Ea quae dicta sunt de successione fratrum naturalium & legitimorum simul, qui scilicet constante matrimonio nati sunt, habent quoque locum in fratribus naturalibus legitimatis per subsequens matrimonium & in eorum liberis, nam & hi pariter admittuntur cum legitime natis & non ficte, sed vere legitimi dicuntur per *Nou. l. 74. & Nou. 89. cap. 8. KNIPSCHILD dict. tract. cap. 8. n. 328.* Ita, ut hi fratres legitimi etiam consanguineos & uterinos legitime natos a successione fratris sui germani excludant, *argum. dict. cap. 8. & ex communi & recepta consuetudine in feudis quoque succedant, MYNSING. cent. 5. obseru. 42. GAIL. 2. obseru. 141. n. 2. etiam si primo acquirenti feudum concessum sit, für ihn und seine ehelich gebohrne Weibes Lehn-Erben* Haec autem non obtinent in fratribus legitimatis per rescriptum principis aut oblationem curiae. Hi enim soli patri succedunt, non aliis cognatis patris, neque ascendentibus, neque descendentibus, neque collateralibus patris, neque contra cognati patris huiusmodi legitimatis ab intestato succedunt, *SCHNEIDEV. ad tit. Inst. de haeredit. quae ab intest. defer. rubric. de success. fratr. ex uno latere tantum n. 37.* Idque in feudis extra pugnam est, nisi nominatim ad feuda legitimatis sint, idque in rescripto legitimationis expressum fuerit, quanquam etiam alii legitimatis per rescriptum principis ius quoque fratribus & aliis collateralibus ius succedendi tribuant, uti tradit & praecudicio ex *SCHVRRERO allegato confirmat RICHTER de success. ab intest. sect. 3. membr. 2. n. 1.*

§. 7.

§. 7. Fratres naturales tantum & alii collaterales per lineam paternam coniuncti sibi inuicem non succedunt, quia nulla inter eos agnatio uel cognatio de iure intercedit, §. 4. *Inst. de success. cogn. Nou. 89. cap. 4.* De fratribus autem naturalibus tantum & uulgo quaesitis, qui sunt coniuncti ex linea materna, planum est, eos inuicem succedere siue omnes sint naturales tantum ab uno amasio extra matrimonium ex concubina suscepti, siue mater eos ex diuersis amasiis suscepit, siue unus sit naturalis tantum, alter uero per matrem ex legitimo matrimonio procreatus, item siue sint naturales in specie nati scilicet ex concubina, siue uulgo quaesiti. Omnes enim ratione cognationis ad successionem uocantur, SCHNEIDEV. *dict. loc. rubr. de success. fratr. collater. tantum unus. 42. §. seqq.* RICHTER. *dict. sect. 3. membr. 3. n. 1. §. seqq. per leg. 2. §. 4. ff. unde cognati, item §. 4. inst. de succ. cognat.* Vbi tamen notandum, hoc, quod iam dictum est, fratres scilicet naturales tantum succedere fratribus suis uterinis aliisque legitimis collateralibus maternis, procedere, quando scilicet alii legitimi in eodem gradu coniuncti non extant, RICHT. *d. l. n. 5. per §. 7. l. dict. tit. §. l. 4. ff. unde cognati.* ubi etiam praeiudicium adfert.

§. 8. Fratres autem incestuosi, nefarii & ex alio damnato coitu suscepti ab omni successione repelluntur, quia eos neque lex neque natura agnoscit. Nullum enim ius consanguinitatis habere intelliguntur, neque liberi nominandi sunt respectu parentum, ideoque multo minus fratres & sorores, RICHT. *dict. loc. n. 6. per Nou. 89. in fin. AUTHENTIC. Cod. de incestuosos & inutilib. nupt.* Id quod uerum est siue uterque defunctus scilicet & succedere

Quid hic de
fratribus na-
turalibus tan-
tum?

Quid hic de
fratribus ex
coitu damnato?

uolens, siue alter tantum sit ex coitu a iure Ciuili damnato natus SCHNEIDER. *dict. l. n. 47.*

Quid si adfr-
fratris testa-
mentum?

§. 9. Fratribus & sororibus aduersus testamenta fratris & sororis si citra causam ab imperatore Iustini-
ano in *Nouella 22. cap. 27.* enarratam fuerint exheredati, turpesque personae a fratre uel sorore institutae, que-
relam inofficiosi testamenti competere manifestum est ex §. 1. *l. b. 1. §. l. 1. ff. uti §. l. 27. Cod. eodem.* Non tamen omnes indistincte ad querelam admittuntur, sed prius *germani agere possunt; his non extantibus, consanguinei; uterinis uero non conceditur; melius siquidem faciunt, si se sumptibus inanibus non uexent, cum obtinendi spem non habeant, l. 1. ff. l. 27. Cod. h. tit. §. 1. Leod.* Sed non indistincte frater aut soror ueniunt 1) nam-
que impeditur, si ipse eadem turpitudine laboret, qua haeres scriptus, *arg. l. 11. Cod. h. tit. l. 47. ff. solut. matrim. DONELL. 6. c. 15. diffentit STRVV. exerc. 10 th. 18. 2) propter ingratitude[m] ex tribus causis in Nou. 22. cap. 47.* Si tamen a germanis aut consanguineis per hanc querelam testamentum rescissum fuerit, illorum uictoria & uterinis prodest, ut scilicet hi cum illis ab intestato, ad cuius causam res reducitur per hanc querelam *l. 6. §. 1. ff. l. 34. v. testamento remoto Cod. h. tit. succedant, arg. Nou. 18. uid. ECKOLD. ad ff. de inoff. testam. §. 4.*

Quid hic iuris
adoptiui?

§. 10. Filius adoptiuus licet patri adoptiuo etiam ex-
traneo succedat, ut supra dictum, tamen *agnatis & cognatis patris adoptiui non succedit, nec e contrario cognati & agnati patris adoptiui succedunt ipsi adoptiuo, l. pen. §. 1. v. & ideo sancimus Cod. de adoptionib.* Nec distinguitur siue sint adoptati siue arrogati: nisi sint adoptati ab ascendente in cuius potestatem transeant.
Nam

Nam tunc succedunt collateralibus agnatis tantum, non autem cognatis: ex illo scilicet capite, quod naturali coniunctione etiam coniuncti sunt, SCHNEIDEV. *d. l. n. 41.* Et licet unio *prolium* adoptioni admodum similis sit, uti supra etiam dictum, in hoc tamen disconueniant, quod filii uniti tantum ad hereditatem parentum supra memorato modo hinc inde uocentur, non autem ulterius se porrigat unio, quam, ut bona parentum utriusque matrimonii liberis & horum illis uniantur, atque communicentur RICKIUS *de unio. prol. c. 9. n. 47.* ulterius autem frater unitus fratri unito non succedat, ideoque nominetur *Einkindschafft*, nicht *Einbrüderschafft*, MVSCVL. *de success. anomal. class. 1. membr. 3. num. 35.* KNIPSCHILD *dict. tract. cap. 8. num. 438.* ubi laudati Authores tradunt, quod post primam diuisionem a morte parentum expiret unio, nec quoad effectum successionis uinculum perpetuum pariat.

§ II. Plura de materia hac utili & quotidiana addi possent in specie, quid circa liberos ex *diuersis matrimonijs procreatos* in puncto iuris *primogeniturae* uti & *reuolutionis*, quae in multis finitimis prouinciis locum habet, obtineat, sed quia hae materiae a TIRAQUELLO, STOCKMANNO, VOETIO & aliis plenissimis commentariis illustratae sunt & instituti mei ratio non est, eo ire usque: ideo pedem hic figo, beneuolum lectorem amice rogans, ut ea, quae pro aetatis ratione proposita sunt, aequae bonique consulat.

Conclusio.

E 3 ACCES-

ACCESSIONES EX DIFFERENTIIS
IVRIS ROMANI ET GERMANICI

in
CONIUGVM
SVCCESIONIBVS.

§. 1.

Causae adpen-
dicis.

Tecum sensi, perfecta lucubratiuncula tua, doctissime candidate. Sed cum nolles, id, quod scriperas, meis uerbis paulo immutari atque uerti in formam, meis musis solennem amicamque; dabis tamen locum hisce ad tua accessionibus, eo fine a me scriptis, ut tam illustrarem firmaremque tua, quam specimen darem nouum, in controuersis forensibus uix methodum expectandam luculentiolem, quam doctrinas utriusque iuris differentiarum.

Dissertationi
fundamentum
e communione
bonorum inter
coniuges in
Westphalia.

§. 2. Est quidem tuae dissertationi in scriptio *de successione liberorum ex diuersis matrimoniis*; sed, postquam perlegissem eandem, facile deprehendi, primum fundamentum & lumen petendum esse ex patriae tuae & Latii differentitiis in *successionibus coniugum & illa bonorum utriusque coniugis communione*, cuius ac moribus Romanis omnino ignota. Non itaque tuis melius consuli poterit, quam ut doceatur; WESTPHALIAE & LATII hic diuersa instituta esse; iura illos

non illos respondere, sed confundere & perturbare, qui utraque discrimina uel cogere uelint in harmoniam uel etiam explicare alterum ex altero uel, legum peregrinarum causa contrahere Westphaliae tuae successoriam consuetudinem ad limites iusto arctiores & magis angustos. Quod omne quam iniuste fiat a celeberrimis doctoribus, Carpouio maxime, id quidem est, quod ostendi in *iuris Romani & Germanici differentiarum* prooemio p.4. atque in *iuris Lusatici & communis diff.* 3. p.14.

§. 3. Quantum uero poterit fieri, sequemur ^{Quare ordinem sequamur in institutionibus} ordinem *Iustiniani*. Quoniam iura successoria in institutionibus pleniori manu traduntur, quam in ipsis libris codicis & pandectarum. Accedit, quod omnino iuris studiosi inter sit, ne Latii *ueteris, medi & noui* diuersos in successionebus ordines ignoret. Ita enim causas intelliget factae rerum conuersionis & consultae fuerint, an inconсультаe, peruersae reique publicae perniciosae. Imo clarum quoque tum & hoc erit, quod *coniugum illa communitio bonorum & successio*, quae Latio inconcinna & tantum non improba, Germaniae autem nostrae ex idoneis rationibus fuerit commendatissima.

DIFFE-

DIFFERENTIA 1.

Quae discrimina inter suos & emancipatos?

Lib. 3. tit. 1. §.
1. ad uerba:
Primum ad suos
heredes.

Romano iure hereditas principe loco pertinuerat ad *liberos*, in potestate patris constitutos, laborum quippe socios & adiutores quae estuum in re familiari (aa): quae causa deest apud Germanos, quorum moribus liberi eo momento, quo curare possunt rem familiarem de patria potestate exeunt emancipanturque suo prorsus arbitrato. Ut adeo nulla hic inter *suos* & *emancipatos* liberos discrimina aut unius generis maior fauor, quam alterius in accipienda hereditate (bb).

Qui sui heredes
praelari liberis
emancipatis?

(aa) *Suos* heredes dici, qui in potestate constituti sunt decessoris paterna ex §. 2. *Inst. de hered. ab intest.* atque §. 2. *Inst. de hered. qualitate* clarum est. Qui autem factum sit apud Romanos, quod ipsi inter liberos suos hoc fecerint discrimen, ut emancipatos excluderent a legitima successione uocareneque *suos* tantum l. 2. *ex testam. C. unde liberi* atque l. 2. *nihil C. de usucap. pro hered.* illud quidem grauioris omnino momenti & rationis parum cognitae interpretibus. Nam exulat hic causa Tryphonini, quasi liberis ex uoto nostro paremus opes l. 50. §. 2. *ff. de bonis libert.* exulat Pauli ratio, quod liberis debeat hereditas ex naturae decreto l. *cum ratio naturalis pr. ff. de bonis damnator.* & epistola ad Galatas 4. *uerf. 7.* aut, quod Papinianus dicit, *naturae* simul & parentum commune *notum* liberos facere heredes l. 7. *scripto* sub fin. *ff. unde liberi*. Quoniam haec philosophia aequae tangit liberos generis utriusque, siue emancipati sint siue minus. Deinde neque

que illud multum hic momenti habet, quod tamen haec discrimina, inter suos & emancipatos, leges iubeant sanctissimae & antiquissimae XII. tabularum, quod affirmet Iustinianus §. 1. 2. *Inst. de hered. ab intestato* & §. 2. *Inst. de hered. qualit.* Quamuis enim illa reperiatur in corpore *VLPiani tit. 26.* tamen rationem oportet adfuisse, quare ex eo tempore conditores XII. tabularum exclusos uoluerint emancipatos liberos, si quidem adfuerint sui. Accedit, quod uix populi sint alii, quibus in deferenda hereditate discrimen hoc probatum inter suos liberos & emancipatos, ut adeo dubium non sit, quin ita placuerit Romanis ex causa, nonnisi grauisima. Et uero, inter alias forte, mihi quidem fuisse uidentur etiam haec. Scilicet quam diu liberi in potestate egerant patris, non in turpi otio uixerant, ut potius, sub imperio ac iussu parentis, illos oportuerit exercere artes, probare industriam, uigiliasque in negotiis, unde lucra & quaestus in re familiari. Plenior tum ex operis liberorum uel nepotum spes fuerat ad augendas opes paternas, cum nulla tum essent priuilegia peculiorum, sed, quicquid acquisierant liberi in toga militiaeque, id omne patris esset proprium eiusque accederet thesauris. Contra, quos liberos emancipauerat pater, illi uixerant & acquisierant sibi, non patri. Ut igitur fieri poterat, liberos ad quadagesimum usque & plures quandoque annos in operis, patri praestandis, opibusque illius adaugendis persistere, imo senescere & immori: ita omnino fuerat contra officium, mortuo patre, in accipienda hereditate illos uel aliis postponi uel admitti emancipatos cum ipsis ad successorii iuris societatem. Contra, cum emancipati iam sibi prodesse, non patri, nilque illis ad quaestum & compendia suae, non pater-

Ad causas singulares coniecturae, quia inter bona patris quaestus facti a suis.

F

nae

nae familiae, concilianda, obesset, illi uero a patre alimenta iam accepissent & impensas alias, quibus opus fuerat in discendis artibus ac disciplinis adeoque satisfacisset pater officio erga liberos naturali: quilibet iam intelligit, non absque graui iniuria huius generis liberos hereditare potuisse cum suis in substantia paterna neque emancipatos inique a patris hereditate fuisse exclusos. Si autem hoc, dices, potuisse itaque *suum* heredem nuntium mittere patris hereditati, in tanta egestate demortui, ut opes non responderent aeri alieno. Repono, neque hoc fieri potuisse ob patris infinitam illam in *suos* potestatem, in occidendo & exheredando *l. in suis ff. de liber. & posth.* qui propterea heredes illius fuerant *necessarii*, instar fere feruorum §. 2. *Inst. de hered. qualitat.* Est ergo potius pro *suus* argumentum inde nouum, illos merito ad lucra hereditaria uocatos fuisse patris sui, exclusis emancipatis, quoniam ad damna inde toleranda soli fuerint obstricti. Accedit demum, quod pro uoluntate paterna non aliae coniecturae, quam ut illi, qui in familia & domo eius, qui domestici, qui, uiuo patre, rerum familiarium quodammodo domini, §. 2. *Inst. de hered. qualit.* illius non tam hereditatem adirent, quam retinerent eandem *l. si patronus 12. §. ult. ff. de bonis libert.* neque aliquid ad extraneos, liberos scilicet emancipatos, perueniret §. 2. *Inst. de hered. ab intest.* Sed uero qui factum fuerit post, ut discrimina *suorum* liberorum ab *emancipatis* tollerentur, *cap. nullam 4. Nou. us.* illius pariter dabo coniecturas. Scilicet, ex quo tempore peculiarium priuilegia *castrensum*, *quasi castrensum*, *oduentitiorum irregularium*, ceterorumque nomina fingeantur, in quibus acquirendis etiam *suus* liberi non patri proderant, uerum sibi, instar emancipatorum:

1) suis inde
damna nec
sua, ergo neque
inuidenda lu-
cra.

3) quia sui non
adierunt heredi-
tatem, sed
retinuerunt
eandem.

Quare discrimina inter suos & emancipatos Romae sublata?
causa 1) patri peculia sub-tracta suorum.

torum; iam nunc parum supererat, quod, patris intuitu, inter utrumque liberorum genus interesset. Vt eodem certe in hereditatibus accipiendis iudicio omnes digni esse uiderentur. Deinde postquam praetor suos ^{2) sui porro non necessarii heredes.} uinculo soluit, ne oporteret eos patris heredes esse necessario, uerum declinare illis liceret paternam hereditatem, si quidem ex illa sibi metuerent damna §. 2. *Inst. de hered. qualitat. atque l. 57. necessariis ff. de acquir. heredit.* noua iterum causa fuerat ad discrimen inter suos & emancipatos auferendum. Praeterea cum Romanis moribus uix fieri posset, ut ex filiarum operis aliquid honeste posset acquiri: igitur his non hereditas uidebatur deberi, sed alimenta tantum aut portio, quae filiabus sufficeret ad uictum & cultum. Hanc egomet causam existimo fuisse, quare filii, non autem filiae praeteritio uitiauerit testamentum, quod ex iure ueteri repetunt *CAIVS lib. 2. tit. 3. §. 1. IVSTINIANVS §. 1. Instit. de exhered. liber. porro ULPIANVS in fragm. tit. 22. §. 16.* Sed cum etiam hoc sustulerit discrimen inter filios quaestuum paternorum adiutores & filias otiosas *Iustinianus l. ult. C. de liber. praeterit.* idque ex inani figmento, quasi ueteris instituti auctores naturam accusare aut punire uoluerint, quod non omnes liberos generauerit masculos, cum tamen ipsi ad operas respexerint filiorum, quas filiarum otio praetulerunt: igitur nihil iam uidebatur obesse, quo minus non & emancipati cum suis uocarentur ad hereditatis communionem. Atque haec tenus successione inter suos & emancipatos discrimen, quae inter utrosque historia. Vnde facile ad intelligendum est, quam turpiter se dederit Tribonianus, quod illa ignorata, suorum iura commiscuerit cum emancipatis.

(bb) Quod liberi, ex quo habiles facti sunt ad quaestum,

Quare apud
Germanos
nulla sint inter
suos & eman-
cipatos discrimi-
na suc-
cessoria?

Carfius de pos-
sessione here-
dis sui & ex-
tranei.

stum, qui uictui cultuique eorundem poterat factis esse, a neutro parente retenti sint sub potestate inuiti apud Germanos, illud quidem monuit iam *uir illustris*, THOMASIVS in not. ad *lib. 1. Inst. tit. 12. p. 66.* Cum itaque causa primaria, ob quam *suis* heredibus ante *emancipatos* tanta praerogatiua, eo ipso defuerit in Germania, quoniam uix ac ne uix quidem ibi contigit, ut pater ex operis filii sui ditesceret: igitur non solum inter *suos* & *emancipatos* filios in accipienda hereditate nulla apud Germanos discrimina fuerunt, sed etiam inconcinnum plane fuisset, hos Romanorum mores Germaniam imitari. Hinc ualde dubito, utrum leges apud Germanos ualeant, quas Romani scripserunt de *suis*. Quod illi *ipso iure* sint heredes; quod hereditatem non acquirant, sed *retineant*; quod non repudient illam, sed tantum *abstineant* ab ea. VINNIUS ad §. 2. *Inst. de hered. qual. n. 3.* imo, quod in *suis* per heredem, non iura tantum defuncti continentur; sed etiam *possessio*, cetera. Quoniam causae cessant priuilegiorum & condominii translati in suos apud Romanos. Nisi cum CARPZOVIO *lib. 3. decis. 225. n. 21.* pluribusque aliis adfirmare audeas, possessionem rerum hereditariarum ipso iure transire etiam in *emancipatos*, quod non solum uerbis & rationibus aduersatur *l. 23. ff. de acquir. uel omit. poss. sed* forte ex illo errore prouenit, quod, discrimine inter *suos* & *emancipatos*, intuitu exclusionis ab hereditate, sublato, *suorum* etiam iura in continuatione possessionis communicata sint cum *emancipatis*. Quod tamen nullatenus dare possumus, cum leges etiam Germanici imperii in heredibus *facta* requirant uniuersim ad *possessionem* atque in ipso iterum *possessorio summarissimum* a *summario* & *ordinario* tam curate soleant distingue-

stingueret. Qua de re PFANKVCH de Possessorio summa-
rissimo & ante eum HAHNIVS de transiione possessionis in
heredes, aduersus Carpzouii praecipue adscelas, scripsit
disputauitque ex instituto.

DIFFERENTIA II.

Qui primus ordo succedendi sit coniugum?

Romano iure coniugum successio nulla(cc), ^{Lib. 3. tit. 1.} ad uerba: ^{u-}primum be-
ipsam dotem restituere oportuerat maritum u-
xoris heredibus(dd), neque uxori antidos, si-
ue donatio propter nuptias successioneis ergo
constituta, sed in securitatem tantummodo
olim repetendae dotis(ee); lucra autem con-
iugibus successoria, non ex lege, sed uel ex ri-
tu consarreationis(ff) aut coemptionis(gg) uel
ex nuptiali pacto(hh) uel ex causa singulari
mendicitatis coniugalis(ii): Germanorum ue-
ro institutis inter coniuges bonorum com-
munio est legitima(kk), non solum illatorum
(dem von beyderseits eingebracht) sed etiam
acquistorum ex quaestu(dem errungenen) (ll),
ut adeo altera coniuge demortua, omne pa-
trimonium & hereditas, siue extiterint liberi,
siue minus, ad superstitem solum deuoluta es-
se uideatur(mm).

(cc) Olim certe nullam coniugem habuisse successionem in ^{Quare con-}
bonis hereditariis, patet ex titulo pandectarum unde ^{iuges in ratio}
uir & uxor. Nam praetor motum se dicit aequitate, ^{unde a successione}
^{exclusi?}

F 3

ur,

ut, qui *heredem* facere non posset, daret tamen coniugi superstiti, ad iura successoria fisci excludenda, deficientibus *liberis, parentibus, agnatis, cognatis*, possessionem bonorum morte relictorum, id est, re ipsa successione. Ita enim ipse imperator in *l. i. maritus C. unde uir & uxor* scribit: *maritus & uxor ab intestato sibi succedant, quoties deficit omnis 1) parentum 2) liberorumque seu 3) propinquorum legitima uel naturalis successio. Fisco tantum (a coniuge superstite) excluso.* Durissima quondam lex, uocatis etiam extraneis heredibus, excludi coniugem, uitae ac fortunarum participem idque diuino iure humanoque. Verum ad hanc iuris insolentiam plura sunt, quae induxerunt ac permouerunt Romanos. Principio enim per diuortia Romanorum, quibus illis uxores suas uel ex leui uel etiam ex nulla fere aut certe non idonea causa dimiserunt, fieri non potuit, ut uxoribus uel communionem bonorum darent uel etiam stabilem hereditatis spem. Quam potestatem cum sibi etiam uxores in uiris dimittendis sumpfissent, his quidem, dici nequit, factam fuisse iniuriam. Ne igitur insecuto diuortio difficiles essent calculi in bonis aestimandis, computandis & cuique coniugi assignanda eorum parte: melius magisque consultum uidebatur, ne commiserentur, uerum coniugio soluto, quilibet tolleret id, quod intulerat. Deinde uxores, quae moribus Italiae uixerunt, uix habuerunt occasionem ad faciendum quaestum in re familiari. Imprimis, quod maritorum aemulatio & suspicio non permisit mulieribus, ut uel in publicum irent uel negotiarentur domi uel sola solislibere loquerentur. Taceo, quod eius generis uxor se etiam fecit ita suspectam plebi, ut, uulgi iudicio, leui macula notaretur.

Ex-

Causae 1) Romanorum diuortia.

2) foeminarum Italicae uitae.

Ex operis itaque solorum masculorum cum expectanda essent lucra, neque causa fuit, quare foeminae ad bonorum societatem hereditatemque admitterentur. Praeterea pater etiam solus liberis suis suppeditavit ea, quibus iisdem opus fuerat ad cultum & victum: contra mater ab hoc officio fuit aliena neque lege ulla ad suos alendum olim fuerat coacta. Igitur vitio uerti non potuit marito, si uxorem, nullo onere grauem ex re familiari, de domo sua nudam dimisit. Accedit, quod neque matris suae heredes fuerint liberi *pr. Inst. de SCro Orphitiano* neque mater heres liberorum *pr. Inst. de SCro Tertulliano*. Ut adeo penes patrem sola potestas in liberos, facultas sola ex illorum operis & fortunis acquirendi, spes liberorum ex opibus patris solius: uxori nihil, nisi uerbum remansit, ob quod illa dici potuit mater familias. Adderem inculpationes, quibus impeti solent ingenia Italorum, ne lucri causa coniux coniugi strueret insidias heredipeta. Atque haec pristini iuris causa fuit, ob quam nulla coniugum apud Romanos successio. Cum uero maritus excluderet inde uxorem: neque ille sibi ius hoc potuit adrogare.

3) ex maternis opibus nulla spes liberorum

4) neque matris aut auiae hereditas liberis.

5) Italis frequentia affinitas.

(dd) Fuit enim dos tam diu penes maritum, quam diu uxorem aluit. Matrimonio itaque dissoluto aut demortua uxore dotem restituere debuit maritus heredibus uxoris. Id quod est testatissimum. Sic in *l. un. §. 6. C. de rei ux. act.* uerba sunt haec: *Illo procul dubio feruando, ut, si decesserit mulier constante matrimonio, dos non in lucrum mariti cedat, sed ad mulieris heredes secundum sui naturam, transmittatur.* Nisi pactis aliter conuenerint inuicem coniuges, uti *l. 19. C. de donat. ante nupt.* atque *l. 18. C. de iure Dot.* Atqui etiam hae exceptiones firmanunt regulam, uxoris heredes neutrubi fuisset.

Quare maritus exclusus sit a successione dotis?

se maritos. Neque praeter rem. Quoniam ne quidem uxor aliquid a marito accepit & causa oneris matrimonialis remota, etiam dotis cessauit ulterior possessio.

Quare a donatione propter nuptias exclusae uxores?

(ee) Donationem propter nuptias, dissoluto matrimonio, non lucratas esse uxores, sed ab illis redditas heredibus maritorum, postquam receperant dotem, id quidem caret dubitatione. Quorsum euolui possunt *l. ult. C. de donat. ante nupt.* atque *Novella 91.* nisi pactis aliter prouisum datumque uxori, ut, post dotem receperam, etiam lucraretur propter nuptias donationem eamque uel totam uel illius aliquam partem *l. 9. ex morte C. de pactis conuentis super dote* atque *Nou. 97.* Taceo, quod iuris rationes circa *dotis & antidotes* seu ante nuptias donationem profusus sint eadem *Nou. 97. cap. 1.* Ut adeo, uxore dotem repetente, idem habeat maritus donata propter nuptias recuperandi.

Qui effectus confarreationis in coniubiis?

(ff) Hae quidem uetustissimi iuris apud Romanos sunt reliquiae. Scilicet, ut coniubiis adderetur aliqua religio: *aliqui coniuges in nuptiis sacra fecerunt numini in farreo pane, inter qua mulier in manum uiri conueniebat.* Vnde huic generi nuptiarum nomen est datum *confarreationis*, coniuges dicti sunt *confarreati*. Ex ueteribus descripserunt ritum hunc *ARNOBIUS lib. 4. adu. gentes c. 17.* *VLPIANVS in fragment. tit. 9.* Cuius uerba sunt haec: *Farre conuenitur in manum, certis uerbis & testibus X. praesentibus & solempni sacrificio facto, in quo panis farreus adhibetur.* Idem *BOETHIUS in topicis Tullianis.* Quorum omnium plurimumque aliorum loca congeffit *BRISSENIUS de ritu nupt. p. 109. 110.* Hoc igitur ritu contractis nuptiis, testimonio clarum est *Ciceronis, Lutatiani, Macarii*, quod tum communio fuerit hororum inter

con.

coniuges. Vt uxor audiret *condomina*, essetque inter heredes suos neque minori iure succederet marito in bonis, quod plene planeque docuit HOTOMANNVS *de ritu nuptiar. cap. 26.* Quare autem postea factum sit, quod noluerint porro *coniuges* ita conuenire & *confarreati*, haud dubie euenit propterea, quoniam coniugum hereditates, hoc ritu stabilitae, inconcinnae uidebantur sequioris aevi corruptelis, quas descripsimus supra *litt. cc.*

(gg) Quemadmodum Romani per imaginarias uenditiones fecerunt alia plura: ita etiam contraxerunt hoc ritu nuptias. Exponat nobis illum BOETHIVS in *laudatis topicis*: Coemptio certis solemnitatibus peragebatur & sese in coemendo inuicem interrogabant, uir ita: AN SIBI MYLIER MATERFAMILIAS ESSE VELLE? illa respondebat, VELLE: item mulier interrogabat, AN VIR SIBI PATERFAMILIAS ESSE VELLE? ille respondebat, VELLE. Itaque mulier in uiri conueniebat manum & uocabantur hae nuptiae per coemptionem & erat mulier materfamilias, uiro loco filiae. Idem SERVIUS *lib. 4. Aeneid. & lib. 1. Georg.* Suppleat historiam harum nuptiarum Varro, interprete NONIO *de propr. ferm. c. 12.* Ita autem ille: Nubens mulier tres ad uirum ASSES ferebat. Vnum, quem in manu tenebat, tanquam emendi causa dabat marito: alium, quem in pede habebat, in foco larium familiarium ponere: tertium, in sacciperio cum condidisset, resignare solebat. Plenus de hoc actu BRISSONIVS *de ritu nuptiar. p. 210. 211. 212.* Idem hic ritus eosdem habuit iurium effectus in successioneibus & hereditariis inuicem accipiendis, qualem descripsimus in notula proxima *confarreationis*, quod commonstratum dedit HOTOMANNVS *de ritu nuptiar. cap. 26.* Omnia enim huc loca ueterum conquirunt, qui uxorem adpellant rerum familiarium *condom-*

G nami,

Qui coemtionis effectus in conubiis?

*Veriusque o-
pinionis cen-
sura.*

*Tertia nupri-
arum species
usu mulieris.
annato.*

*nam, sociam, inter quam & maritum nihil sit diuidu-
um, proprium nihil, sed communia utrinque. Ego,
quamuis non negem, tam in consarreatis, quam in co-
emitis nuptiis bonorum fuisse communionem inter con-
iuges, nego tamen illud, quod factum hoc sit inuicem
ritus alterutrius. Nam principio loca innumera sunt
HALICARNASSAEI lib. 2. c. 26. PLVTARCHI de praeceptis con-
nub. COLVMELLAE lib. 12. VLPIANI in fragm. tit. 22. GEL-
LIJ lib. 18. c. 6. unde clare constat, temporibus uetustissi-
mis uxores uniuersim in numero fuisse suorum here-
dum. Cum itaque auctores raro hic sigillatim loquan-
tur de uxore huius uel illius ritus, putauerim regulam
hanc quondam fuisse generalem. Deinde, quae de
nuptiis, ex annuo cum muliere usu ac contubernio praee-
sumtis, contractisque cum ab HOTTOMANNO cap. 22. tum a
BRISSENO p. 208 sq. scribuntur & quod eius generis mulie-
res uerbo *matrumfamilias* non sint adpellatae, illud qui-
dem facile largior. Verum quis non uidet quae? factas
ita fuisse nuptias non nisi rarissime adeoque non regulae
nomen illas mereri, sed exceptionis. Abhorruit haud du-
bie foemina honesta aut uirgo integrae famae annuo spa-
tio contubernalis esse uiro, ei corporis sui copiam fa-
cere ac usum sub spe futuri matrimonii. Praeterea
cum Romam nondum inuasisent corruptelae *lit. cc.*
descriptae in notula praecedente, nihil aequius & na-
turae decretis amicum magis fuit, quam thori sociam
bonorum quoque mariti esse confortem. Contra
nullus dubito, cum, praeter duos *consarreationis & co-
emptionis* ritus nuptiales, olim non essent alii uere ho-
nesti, eo imprimis sine nouos nuptiarum modos in-
uenisse Romanos, ne ulla coniugum porro uel successio
esset uel bonorum communio.*

(hh) Fuit

(hh) Fuit enim in cuiusque coniugis arbitratu, quod demum lege uellet inire foedus connubiale, adeo ut nuda etiam hic pacta pariant obligationem. Sunt ea de re integri tituli in pandectis de *pactis dotalibus* inque codice de *pactis super dote, antidote, paraphernis, cetera*. Cuius enim intererat magis promoueri nuptias, illa etiam pars alteri concessit fauorabiliora pacta connubialia.

(ii) Sunt haec beneficia longa recentiora neque inconsulta tamen. Cum enim coniux superstes pauper esset, decessor autem locuples; illi ad huius successionem in certa parte cum liberis etiam locum fecerant. Ita enim *Nou. 53. cap. 6.* fere concepra est: *Ad clementiam onis filialis adaptata lex. Videmus, licet bona mariti relicta multa sint, uiuat tamen uxor superstes in egestate, cum omnia sibi adrogent liberi. Sancimus igitur, huiusmodi uxorem indotatam in egestateque uiuentem cum liberis uocari ad quartam substantiae defuncti partem. Quae lex etiam uiris sit communis.* Ita tamen, ut non transcendat haec portio centum librarum auri quantitatem, imo, si filii fuerint plures, quam tres, filialis portio debeat superstiti uxori, non tamen quoad proprietatem, sed usufructum ad dies uitae, quod addit *NOVELLA 117. cap. 5. AVTH. praeterea C. unde uir.* Dubia in hoc argumento respondent *KÖHLIVS & post hunc a SOMERN de successione coniugum, FOERSTER, RICHTER, b. m. STRYKIUS de successione ab intestato.* In plerisque tamen desideratur lumen ueteris Latii & Germaniae institutorum sedula & liberalis collatio.

(kk) Principio de causis patrii instituti & factae inter coniuges bonorum communionis: post de exemplis & mira omnium Germaniae prouinciarum consensione. Est igitur in primis hic attendendum, quod uxore.

Qui pactio
succedere pos-
sint & continer.

Successiones
coniugum ob
mendicita-
tem in sub-
stantia quar-
tae aut portio-
nis filialis us-
ufructu.

Quare apud
Germanos bo-
norum inter
coniuges
communio
legitima?

Quia 1) uxores non otiosae, ne in Latio, sed assidue & laboriosae.

restibus Tacito.

Strabone.

Varrone.

uxores Germanorum in matrimoniis non ad otia & delicias uocentur, ut in Latio fieri diximus, sed ad operas, labores, quaestuumque causas in re familiari. Quapropter aequitas & ratio iubet, ut, quae focia fuit operarum, sit quoque heres familiarium bonorum. Plene planeque de maioribus nostris testatur TACITVS *cap. 17. de M. G.* his quidem uerbis: *Ne se mulier (uxor futura) extra uirtutum (laborum) cogitationes extraque illorum casus putet, ipsis incipientis matrimonii auspiciis admonetur. Venire se * LABORVM periculorumque SOCIAM: idem in pace, idem in praelio passuram *, ausuramque. Hoc iuncti * boues (utrique coniugi sub iugo trahendum & laborandum eodem), hoc paratus equus, hoc data arma denuntiant. Sic uiuendum, sic pereundum. Accipere se, quae liberis * inuiolata ac digna reddat. Scilicet uxoribus Germanicis eadem lex scripta fuit, quam exemplo Hispanicarum, Celticarum, in quibus ipsi etiam Germani Thracicarum, Scythicarumque mulierum comprobatur STRABO lib. 3. circa finem p. 105. his uerbis: Non uirorum modo fortitudo ac labor, sed etiam mulierum. MULIERES enim agros colunt & cum pepererunt, suo loco uiros decumbere iubent (quod ultimum forte ex ingenio additum auctoris) usque ministrant. Inter operandum ipsae saepenumero infantes lauant & inuoluunt. Narrant, fuisse aliquem, qui uiros & mulieres conduxerit ad fossionem. Sed in his mulierem quandam, correptam doloribus partus, non longe ab opere digressam, edito foetu ad opus rediisse, ne mercedem amitteret. Idem de barbaris gentibus scriptum reliquit DIODORVS lib. 4. c. 7. quod foeminas quoque in laborum commanionem soleant adsciscere; quod mulieres simul ac uiri operas suas elocent pro mercede, cetera. Etiam VARRO lib. 2. de re rustica. c. 10. exprobrat id Romanis, quod foeminae*

minae eorundem indulgeant otio, exemplis barbarorum desidiam earundem executiendam esse, quae in eadem, etiam puerperae, industria & laborum societate cum uiris & maritis suis persistant. Verba eius fere sunt haec: *Qui in saltibus pascunt, his mulieres solent adiungere, quae sequantur greges & expediant cibaria eosque faciant assiduiiores. Eae mulieres in opere non quidem uiris cedunt. Nam & ipsae pascunt pecus, ad focum ligna adferunt, cibum coquant. Eadem illis mater & nutrix. Alunt pueros quandoque singulos iterum binos. Ostendunt illae foetas nostras, quae in conopis iacent dies aliquot, esse leuuncidas ac contemnendas. Vix ab opere discedunt puerperae apud barbaros, ut puerum non peperisse, sed inuenisse, putes. Quae loca, si cum illis conferas, quae de Romanis foeminis superius lit. cc. p. 46. scripsimus, inter utrasque facile adparebunt differentiae. Ob quas foemina omnino ab hereditate mariti uel excludi potest uel admitti ad eandem. Neque enim aliis fere moribus utimur etiam nunc, in locis Germaniae illis, quos non infecerunt uel Latii uel peregrini populi alius corruptelae. Deinde, quae apud Romanos diuortia fuerunt & libidines, uiros mutandi & foeminas, pro cuiusque ausu & arbitrato, nullam ob aliam causam, quam ita placuisse, ut ne quidem coniuges inire potuerint pacta, iuxta quae neutri diuertere liceret, sed matrimonio uinculum esset indissolubile atque aeternum l. libera 2. C. de mutil. stipulat illa necquicquam infecerunt connubia Germaniae nostrae, licet olim paganae. Certe mulieres Germaniae a libidine diuertendi tantopere fuerunt alienae, ut etiam damnarent, maritis demortuis, repetita matrimonia. Imo uiduae factae uitam laqueo finiuerunt facilius, quam cogitarent de secundo matrimonio*

in Germanorum connubiis diuortia non nisi rarissima.

monio. Quae huc pertinent fere conquiſuerunt CLY-
 VERVS *Germ. antiq. lib. 1. cap. 20. & 43.* atque HACHENBERG
differt. 5. de nupt. Germ. §. 14. 17. Atque hae cauſae ſunt,
 quare in ueuſtioribus legibus Franciſcis & Alemanniſcis
 ex eo etiam tempore, ex quo ſacra Chriſti acceperunt,
 in diuortiis tolerandis patria noſtra, ipſo Latio aliſque
 regnis atque prouinciis, fuerit difficilior. Quod cum
 ita eſſet, diuortiorum metus impedire non potuit con-
 iuges in Germania, quod tamen p. 46. 47. de Latio di-
 ximus, quin uiuerent in bonorum communione. *Præ-*
terea abhorrent quoque ingenia Germanorum ab aſſa-
 ſiniſ & manibus ſicariorum clandestiniſ, partim, quod
 pectora circumferant aperta magis, quam ut, ſimulan-
 do amicitiam, uitae alterius ſtruere & parare poſſint
 inſidias; partim, quod auaritiæ ueneno non ita cor-
 repti ſint, ut pro leui mercede aut aliqua lucri ſpe au-
 deant agere homicidas. Vt adeo neque ex hoc metu
 diſſuaderi potuerit bonorum inter coniuges commu-
 nio. Maximum uero illud tandem eſt, quod moribus
 Germanorum uere dici poſſit, liberos etiam ſub ma-
 tris eſſe poteſtate neque illa ſolui facilius, quam pater-
 na, ut ante nos ſcripſit docuitque uir illuſtris, THOMA-
 SIVS *ad lib. 1. Inſt. tit. 12.* Quemadmodum igitur libero-
 rum ante nihil proprium fuerat, quam emanciparentur,
 in peculiorum neſcio quondam Latio: ita nihil
 impedit, quo minus idem fuerit in Germania uerum
 de matris poteſtate. Quid? quod matri quoque ſui id-
 eo heredes ſint, quibus in Germania ueteri eo certior
 ſpes in bonis maternis, quo teſtatum magis eſt, Ger-
 manos teſtamentorum fuiſſe ignaros neque exemplum
 auditum, quod uel pater uel mater excluſerint liberos
 ſuos

3) *mandata a-
 pud Germanos
 aſſaſinia.*

4) *matrem
 poteſtas in li-
 beros.*

5) *nihilum a
 matre pericu-
 lum exhereda-
 tionis aut lac-
 tionis in legiti-
 ma.*

suos seu naturales heredes a bonorum successione. Quod iterum Latii fuerat cavendum metuendumque ex bonorum inter coniuges communione. Tandem ^{6) liberorum nulli sub patrum potestate quaesitus.} uti per veteris Latii instituta graue erat liberis, ut in patris, ita quoque in matris potestate fenescere illisque, non sibi & suis acquirere: ita neque hoc metui poterat in Germania nostra. Vti supra p. 44. iam est dictum euictumque, Germanorum emancipationes in ipso liberorum arbitrato esse, si quidem hi ad quaerendum uictum & cultum fuerint habiles. Ad extremum ^{7) in mulieribus iterata testimonia iterata.} supra p. 54. iam docuimus, quod mulierum secundae nuptiae Germanorum moribus damnatae fuerint numerataeque inter res execrandas & detestabiles, quod plenius ostendit *CLYVERVS lib. 1. c. 20.* Quapropter neque bonorum communioni inter coniuges illud obfuit, quod, iterum nubendo, mater liberos destituere posset bonorum hereditate. Quod omnia si cum moribus veteris praecipue Latii contuleris, illud facile patebit, bonorum communionem inter coniuges Romano iure omnino fuisse inconcinnam: quae institutis Germanorum fuit commendatissima, quod iam nunc est ostendendum & commonstrandum.

(II) In nota praecedenti de *rationibus* est actum communionis bonorum inter coniuges Germanos: sequuntur nunc leges & statuta ipsa. In his audiemus primum iureconsultos *FRANCOS*. Ita autem *Iustus VERACIUS* in libello *consuetud. Bambergens. part. 2. quaest. 1. 2. seq. de moribus istius regionis: Communio bonorum inter coniuges longe aliter hic accipitur, quam apud Romanos eorumque in societate & de communi diuidendo & hereditanda familia iudicis. Hic enim re uera diuisa est res & nemo*

Pro communionis bonorum inter coniuges plenissima leges Germanorum
1) Francorum.

nemo possidet eam in solidum. Sed coniux Germanus quivis totius patrimonii utrobique confusi est dominus & quae uxoris fuerunt, iam & mariti sunt atque contra. Inconcinnum forte illud auribus est Latinis, unius rei plures esse dominos in solidum: sed his forte moribus uixerunt primi christiani, ut omnia essent omnium. Constat ut haec communitio utriusque coniugis cohabitatione continuata per annum & diem. Intra hunc enim spatium habent deliberandi, utrum pactis sibi aliter uelint prouidere. Sunt autem communia uniuersim bona omnia, mobilia, immobilia, acquisita & acquirenda. Mortuo itaque coniuge alterutro superstes dominium consequitur solitarie. Neque demortuus est integrum, aliter disponere in testamento. Neque liberis ulla legitima, quam post expectare debent a superstite. Ceterum superstes tenetur soluere multam & aes alienum, quod coniux alter contraxit quocumque nomine & causa, quamuis superet alteram partem. Vnius enim dominium fuerat idem, quam alterius & cuiusque in solidum, cetera. In reliqua Francia Franconiaque idem iuris fuisse, facile esse ad probandum sigillatim, nisi temporis ratio uela iuberet contrahere. Pulchra eius iuris causa legitur in der Landger. Ordn. des Herzogth. Franken part. 3. tit. 88. §. 2. his quidem uerbis concepta: Dieweil beyde Mann und Weib in unserm Stiff des Herzogthums Franken fast zugleich die Bürde der Ehe tragen und mehrtheils* hartiglich arbeiten müssen, quod illis est concinnum, quae supra scripsimus p. 52. De sveorum hic moribus plura nobis sunt argumenta. Huc certe uerba respiciunt SPECVLI SVEVICI cap. 46. Mann und Weib moegent nicht gebaben Gut gezwäyhet & cap. 34. Stirbt einer Frauen ihr Mann, sie bleibet in des Mannes Gut ungetheilet mit ihren Kindern. Quod etiam

2) Sueuorum.

etiam monuit SCHILTERVS exercit. 41 §. 75. Eodem quondam iure usi sunt incolae Wurttembergici ducatus, cum huc respiciant uerba des Landrechts *part. 4. tit. 1. p. 426.* Demnach des Erbrechts halben bisshero viel Klag entstanden, bevorab, da die Eheleute einander succediret, ob gleich derselben zusammen gebrachtes Vermögen nicht gleich gewesen. Folglich entweder der überlebende Ehegatte oder die hinterlassene Kinder bevortheylet werden müssen, si scilicet lance rem hanc aestimemus iuris Romani. Adde Sueuica HALAE meae STATUTA in constitutionibus diuersis, quas dabo ex codice MSCOTO. Confirmatio Max. I. an. 1498. his uerbis fere est concepta: **Über den alien Gebrauch, Statt, Recht, und Herkommen zu Halle, nemlich das ein Ehegatt das andere an allen verlassenen Haab und Gut, Mannlehen allein ausgenommen, erbet, und des verstorbenen Vater, Mutter, Bruder, Geschwistrig, Befreunde ausgeschlossen werden.** Quae enim post mutata sunt, ut in bonis mariti superstes uxor habeat eousque usumfructum den Byßig quousque non iuerit ad secunda uota tenetur; ideo tum ad diuisionem, illa huc quidem non adeo pertinent. Festinamus ad iura ueteris THVRINGIAE. In illis *Arnstadiensē* statutum in hoc argumento laudat *Modest. PISTORIS part. 4. quaest. 164. pr. p. 417.* Idem olim in uetustioribus Thuringiae ciuitatibus *Erfuribi, Mulbusae, Noribusae* aliisque in usu fuisse, docent me horum locorum inedita chronica & eius generis alia monumenta. Idem *CARPZOVIVS de Salza, & Sangerhusa testatur part. 3. constit. 12. def. 6. n. 5.* SAXONES, ad quos nunc deuenio, quamuis iura successoria paulo immutauerint, olim tamen pariter inter coniuges bonorum habuisse communionem, illud quidem cum ex uetustiorum temporum monumentis constat, tum ex reliquiis, quae in uariis locis supersunt etiam

3) Thuringi
orum.

4) Saxonum.

H

nunc.

nunc. Ipse Speculator Saxo *lib. 2. art. 31.* his utitur
 uerbis: Mann und Weib haben nicht gezweyhet Gut zu
 ihrem Leibe. Cetera forte addita sunt ab interprete
 patrii iuris inuido aut ignaro. Vicinorum ANHALDINO-
 RVM mores antiquos refert quidem, sed tamen & corri-
 git die Anhaltisch. Landes Ordn. *tit. 45.* Cuius uerba sunt:
 Wir befinden aus täglichen Klagen, daß in unsern Lan-
 den viel wiederwärtige Gewohnheiten enthalten, wie
 die Erbschaften pflegen genommen zu werden. Son-
 derlich wenn sich Todes-Fälle zwischen Mann und Weib
 zutragen, daß die Frauen so überbleibet, wie viel Kinder
 auch verhanden seyn mögen, oder wie sonst ihre Ha-
 be ehe dem beschaffen gewesen, an etlichen Orten die
 Güter alle, an etlichen die helffte nehmen. Idem in
 BRVNSVICENSI quondam principatu & LVNEBURGI si-
 gillatim moris fuisse, testis est *Hardewig a DASSEL ad*
consuetud. Luneburg. artic. 1. p. 149. Wie die Kinder we-
 der Vater noch Mutter zur Theilung zwingen können,
 so lang sie im Wittumstand verharren. Idem uerum
 est de urbe BREMENSI, ut ex uetustissimo & Carolo IV.
 probe coaeuo codice mihi clarum est, quem MScTVM
 adseruo in litteraria supellectili, quamuis etiam testis
 hic sit *Modestinus PISTORIS uol. 2. conf. 2. in pr.* De HAM-
 BURGO loquitur *lib. 3. c. 3. art. 3. 4.* & uetustissimus inter-
 pres, qui lingua ueteri utitur Saxonica, quem habeo
 pariter *msctum*. Statuto LVBECENSI insigne hic lumen,
 ut Germania propemodum uniuersae, atulit MEVIVS
part. 2. tit. 2. artic. 2. p. 349. De patria tua, candidate
 nobilissime eo minus est dubitandum, quo retinentior
 illa fuit in conseruandis pristinis institutis & quo plures
 hic testes a te ipso conducti & laudati sunt. Sigillatim
 de *Mindensi, Osnabrugensi, Heruordensi, Hamensi, Susa-*
tensi, Monasteriensi, Fuldensi, Paderbornensi aliisque ciui-
 tatibus mihi constat ex uariis monumentorum reliquiis.
 Qua-

2) Westpha-
lorum.

Quarum enarratio fieri nunc haud potest, quoniam tu
 abiturum urges & finem expectas opusculi. Suppleat
 interim nostrum officium *Iacob. Andr. CRVSIVS ad Stat.
 Mindens. artic. 16. 17. decis. 2. 4.* Neque SLAVICA in Ger-
 maniae iura aliena fuerunt a bonorum inter coniuges
 communione, quod facile est ad commonstrandum.
 Rexit inter Venedos dux transalbinus & iura *Brandeburgica*.
 Haec autem uoluisse, ut, ni aliter pactis pro-
 uisum sit, coniuges bonorum colerent communionem,
 id quidem constitutionibus Marchicis usque pro-
 bant *Andr. KOHLIVS in libello coniug. successioib. p. 156.
 seqq.* quamuis maiora huic uiro lumina fuerint, ex La-
 tii legibus, quam ex indole patriae institutorum. Idem
Scheplizius, Pruckmannus, Millerus aliique, si lubet, fa-
 cile euoluendi. De moribus ROSTOCHII idem tradunt
*COTHMANNVS uol. 1. respons. 5. Ioan. GOEDDAEVS uol. 1. Mar-
 purg. consil. 26. n. 90. & Michael GRASSVS in recept. sent. §.
 mortis causaq. u. n. 4.* De BELGICARVM prouinciarum hic
 iuribus ex instituto *Petr. PECKIVS, Simon uan LEEWEN,
 uon SOMERN, a WESEL, Ant. MATTHAEI & centum alii.*
 Vnde clarae esse possunt eius communionis inter con-
 iuges reliquiae. Taceo regna Germaniae uicina, de
 quibus pariter conquirerem auctores, nisi illa alium lo-
 cum exigent. Ceterum uel ex his, quae dixi, omni-
 no intelligi cum causae possunt, tum ueritas ipsa, in
 Germania coniuges bonorum coluisse communionem.
 Consensio enim omnium prouinciarum pro uoce
 haberi debet ipsius imperii Germanici: licet mores ali-
 quae in hoc iure migrauerint. Id quod factum esse scio
 uel ex legum Romanarum nimio cultu uel ex ignorantia
 Germaniae & Latii coniugum libero uique differentiis
 (mm) Supra p. 57. uidimus, quod, demortuo coniu-
 ge alterutro, sublataque bonorum communione, domi-
 nium eorum omne ueniat ad superstitem, nulla portio

6) Venedo-
rum.

7) Belgarum.

Nunc coniuge
demortuo, bo-
na omnia suis
superstitis,

nulla libero-
rum,

ne haecenus assignanda liberis. Quod si uel uiduus uel uidua ad *secunda uota* iuerint, tum demum prouide apud Germanos est constitutum, ut liberi segregentur de familia parentis, non omni facultate nudi & pauperes, uerum certa parte instructi bonorum. Liberi itaque, segreges facti semel, porro non habent, quod ex lege urgeant spem aut iura *nouae hereditatis*, siquidem decesserit parens, qui semel illis prospexit opibus in familiae *separatione*. Est enim assignata portio illis instar *legitimae* parentis assignantis, non alterius, qui morte fuerat praeventus. Adeoque uinculum consecutionis est firmissimum, liberos segreges (*Die etimahl abgetheilte, abgefunden und abgeordnete Kinder*) porro nihil habere, quod uel a parente, post nouas nuptias, uel etiam a liberis inde pronatis expectant aut expectent, a quibus illi omnino seiuncti sunt factique *diffortes*. Contra ultimi matrimonii liberos solos & parentibus suis & sibi inuicem succedere, exclusis aut non attentis prioris thori filiis aut filiabus, *segregibus, separatis & diffortibus*. Quod facile mihi quidem uidetur tam ad probandum, quam ad respondendum opposita argumenta. *Principio* enim superstes coniux, exempli loco, *uxor*, nam idem de marito iudicium, ex quo maritum amisit, nequaquam diuidere cogitur bona cum liberis aut hereditate familiam p. 58. quod olim apud Romanos factum, ubi uxor tantum habuit filialem portionem unumque numerum absoluit inter heredes suos. Contra, mortuo marito uxor superstes retinet sub sua potestate & familiam uniuersam & familiaria bona, usque dum iuerit ad *secunda uota*. Ex innumeris Alemanniae statutis, laudabilis unum. Ita enim CODEX MEUS BREMENSI MSCT. *iii. s. 2. Wor two Lude thosamen komet Mann und Frauen in ehtschup und Kinder, winnent, so welcke obre*

Affirmatur.
Quoniam 1)
uxor cogi ne-
quit ad diui-
dendum cum
liberis,

dhre eher steruet, de beeruet, den andern. (Demortui itaque coniugis bona superstitis sunt, non liberorum) Steruet de Mann allererst und holt sich de Frauwe wol und ehrlichen nach dhres Mannes dode: de Frauwe schall mit dhren Kindern freylicken sitten an Erue und in allen Gädern. Ita scilicet, quam diu nullum periculum ab uxoris prodigalitate, tam diu nequeunt liberi urgere uxorem ad illis assignandam bonorum portionem p. 58. Quod haud dubie fieri possët, si bonorum altera pars, iure mariti seu patris sui, liberis obuenuisset. Deinde cum superius & alibi iam sit dictum probatumque, quod matri non minus sit in liberos potestas, quam patri. Itaque in bonorum iudiciis eodem utrique digni esse uidentur. Et tantum abest, fieri non posse, ut liberi acquirant matri, ut bona eorum sint etiam matris: quam testatissimum est ex p. 41. quod haec commoda ante fuerint patris, quam Romae nomina audirentur peculiorum. Porro non uideri debet, quasi *matris potestatis* otiosa tantum sint uerba apud Germanos. Nam pater & matri incumbit, ut aliat liberos, ut impensas faciat ad honestas artes ac disciplinas, ut dotet & quidem, ut olim, TACITO auctore *cap. 17. mores fuerant, tam filios suos, quam filias.* Daß die Mutter sich angelegen seyn lasse, ihre Kinder zu unterhalten, solche zu erziehen, zu Erlernung etwas redliches anzuhalten, selbige, wenn sie zu ehren schreiten, auszustatten und zu versorgen. Non igitur matri, quae, inaudita certe apud Romanos, onera habet, inuidenda sunt commoda solitarii domini. Quod cum ita sit, iure meritoque ex eo tempore, ex quo mater *secundis uotis* se obstringit liberosque segregat a se, assignata cuiusque bonorum parte, horum intuitu, dicitur mori & uinculum extingui familiae, quo eousque constricti

2) liberi sub
 matris non mi-
 nus sunt pose-
 stare.

3) matris o-
 nera alendi
 & dotandi, i-
 gitur etiam
*cap. commoda ple-
 ni domini in-
 star patris.*

4) iterum ni-
 tendo mori
 dicuntur con-
 iuges.

5) uiduae cum
secundo mari-
to bonorum i-
terum commu-
nio.

Dissolurio con-
trariorum.

Quia 1) desit
ira uel parvis
legitima uel
matris.

uixerunt, ita COTHMANNVS uol. 3. conf. 47. n. 79. Prae-
terea cum in locis, ubi bonorum inter coniuges est
communio, nulla lege uidua prohibeatur, ne & illa
his moribus ineat secundas nuptias atque alterum mari-
tum omnium bonorum suorum faciat participem: haud
dubie ita causae intelliguntur diuisionis bonorum factae
& segregationis liberorum ex priori thora ex causisque
illis uinculum consecutionis hoc quidem, segregatis li-
beris postea in bonis maternis siue cum matre ipsa a-
gere uelint siue cum secundi matrimonii liberis, disor-
tibus scilicet & unilateralibus fratribus suis aut sorori-
bus, nil quicquam iuris porro superesse. Taceo alia,
quae ipse in exhibita mihi dissertatione congeffisti iam
binis uerbis audiemus contra sentientes, quorum argu-
menta breuiter etiam nunc respondebimus. Principio
aiunt, deesse ex nostra doctrina liberis suam legitimam
uel patris intuitu uel matris. Quod si enim adsigna-
tam in segregatione portionem mater ponat loco legiti-
mae, clarum esse eandem haberi non posse pro paterna.
Repono. Neque ueteris Latii iure duplicem liberis fuisse le-
gitimam, uerum suffecisse patris solius: quia bona ma-
tris lex non liberis adsignauit, sed eius consanguineis,
quod dictum p. 47. Igitur idem tolerandum in Ger-
manorum institutis. Deinde in sensu iuris naturalis le-
gitima portio haec est, quae sufficit liberis ad cultum
& uictum. Atque hoc sensu, quem Germani usu etiam
adprobant alibi, ut ostendi in *Trebelliana exule cap. 4. segm.*
2. §. 2. 3. 4. satis est, si liberi habeant legitimam id est
alimenta a parente tantum alterutro. Taceo, quod
legitimae, in liberis educatis & emancipatis praesertim
tantus fauor non sit, quoniam liberi apud Germanos
raro aut nunquam parentibus profunt ad quaestum rei
familiaris, ut dixi p. 55. quorsum tamen in sanctionibus
legiti-

legitimae digitorum intendit Roma proptereaque nulla olim inofficiosi aut deficientis legitimae querela emancipatorum. Vt adeo parens Germanus suo erga liberos officio satisfecisse uideatur, si educauerit eos formaueritque, ut habiles ipsi essent ad quaerendum uictum & cultum possentque ita emancipari. Post adferre solent exempla, quibus fieri aliter non possit, ^{2) laedi possent ita liberi} _{maximopere.} quam ut liberi in demortui parentis facultatibus maximopere laederentur bonaque aduersus naturae decretum deferrentur ad extraneos. Finge enim patrem habuisse 10000. in bonis: matrem uero pauperem fuisse & bonis nudam. Mortuo patre nihilominus matrem accepisse 5000 & decem superstites liberos totidem, id est, singulos 500. imperiales aut, quod idem est uigesimam paternorum bonorum partem. Si itaque matri binubae dimidiam suam liceret totam uel nouo marito uel liberis secundarum nuptiarum deferre: plus accipere de bonis paternis extraneos heredes, quam suos. *Repono.* Ex quo bonorum inter coniuges Germani placuit communio, quod fere CAESAR lib. 6. cap. 19. dicit etiam de Gallis: frustra disputatur, num aliquid inde potuerit euenire, quod minus esset consultum. Certi Germani singularem habuerunt rationem fidei coniugalis uulgi que sermone dixerunt, ubi corporum & animorum communio, quidni etiam ibidem communio bonorum, *Mann und Weib ein Leib: Wenn ich meinen Leib gönne, dem gebe ich auch mein Gut.* Imo satis esse poterat liberis, si quidem illis de uictu cultuque utrique parentes fuerunt obligati. Taceo, unius exempli fortunas, compensandas esse cum fortunis aliorum. Quid enim? Si matri ingentes fuerint opes, pater contra bonis nudus & pauper. Nihilominus certe matrem binubam carere oportuit altera bonorum suorum parte, liberis primi matrimonii per legem hanc

hanc assignata. Plura essent, quae dici possent, sed, breuitatis gratia, ne adpendicis excedam mensuras, filum hic abrumpo.

Peroratio.

Habes itaque mea ex differentiarum doctrinis lumina, quibus tua uolui collustrare. Facile enim intelliges, ex *communione* bonorum uenire *successiones* coniugum solitarias; ex his ante secundum matrimonium liberorum *segregationes*; hinc fieri deinde, quod ex diuersis matrimoniis exheredes sint fratres fororesque dissortes. Id, quod erat commonstrandum. Ego autem, candidate nobilissime, non possum te sine testimonio dimittere integrae fidei, morum probitatis studiique collocati in addiscenda iuris prudentia. Est tibi prae aliis quamplurimis ingens felicitas, quod patrem habeas, uirum doctissimum & munerum amplitudine nobilissimum, quo duce ea, quae in academiis didicisti, nunc ipso usu potes cognoscere & in forensibus negotiis experiri. Det DEVS, ut uir in Westualiae foris celeberrimus meritissimusque rebus humanis diu superfit, praesitque iudicio curiali, quod CANCELLARIAM dicunt, cuius praesidem agit & directorem grauissimum. Ita enim fiet, ut tuae quoque fortunae magis magisque crescant adaugeanturque. Faxit NUMEN, ut patriae tuae olim patris referas exemplum atque imaginem sisque & nominis heres & insignium meritorum. Vale.

Tuis commodis

addicissimus

Halae Venedor.
kalendis Octobris cloloccx.v.

I. P. Ludewig, ICT.

FINIS.

Halle, Diss. 1714 (A/L)

ULB Halle

003 869 970

3

Sbc

30. num. 9.

18.

Q. D. B. V.

DISSERTATIONE INAUGVRALI
Differentias iuris
Romani & Germanici

1714 106

IN
SUCCESSIONE
CONIUGVM

ET
DISSORTIVM LIBERORVM,

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO REGIAE DOMVS PRINCIPE AC DOMINO,

CAROLO,

PRINCIPE PORVSSIAE, CETERA,
IN FRIDERICIANA,
PRAESIDE

D. IOANNE PETRO LVDEWIG, ICTO,

REGI A CVRIALIBVS CONSILII, PROFESSORE IVRIVM ET
HISTORIVM ATQVE MAGDEBVRGICI TABVLARII ARCHIVARIO,

PRO DOCTORIS PRIVILEGIO,

RITE CONSEQVENDO,
RESPONDEBIT

IOANNES WILHELMVS BLECHEN,

ALTENA WESTPHALVS.

DIE IV. MENSIS OCTOBR. MDCCCXIV.

HALAE MAGDEBVRGICAE,
TYPIS IOAN. HENRICI GRVNERTI, ACAD. TYPOGR.
MDCCCXXXIX.

KOENIGSDORF
UNIVERS.
ZV HALLE (9)

